

ОСИГУРАЊИКА

ГЛАС

ГОДИНА ХЛІ • БРОЈ 24 • БЕОГРАД, 25. ДЕЦЕМБАР 2009. • ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО • БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0700/017-017

ПО ЦЕНИ ЛОКАЛНОГ

ПОЗИВА

011/30-60-680

0 – 24h

Директор РФ ПИО о
плановима за 2010.

**БРЖА РЕШЕЊА,
ЧЕКОВИ РЕДОВНИ**

Запосленима чије
фирме оду у стечај

**ИЗ БУЏЕТА 365
МИЛИОНА ДИНАРА**

Погледи са стране:
Грчка презадужена

**ЗА ПЕНЗИЈЕ САМО
ЈОШ ГОДИНУ ДАНА**

Миленко Косановић

Срећни новогодишњи и божићни празници

www.prizma.co.rs • e-mail: prizma@prizma.co.rs

ПЕНЗИОНЕРИ

ЈЕДИНСТВЕНА ПРИЛИКА!
Вашим потписом **одмах** до апарата

12 **18** **24** **рате**
Год. 2 ком. 3 ком.

без учешћа и камате

Посетите наша продајна места
(са **последњим пензионим чеком**):

Београд • (011) 32 86 555 • угао Бранковог
моста, Поп Лукина 12

Крагујевац • (034) 330 200 • Кумановска 8
Нови Сад • (021) 66 10 718 • Шафарикова 9

Суботица • (024) 552 926 • Рудић 3

Ниш • (018) 255 770 • Светозара Марковића 1

0800 200 000 **бесплатан позив**

или попуните купон и са **последњим пензионим чеком** (извештајем о приспећу пензије) пошаљите на адресу:
ПРИЗМА, Кумановска 8, 34000 Крагујевац

ПОДАЦИ О КОРИСНИКУ ПЕНЗИЈЕ:

ИМЕ и Презиме _____

Број ЛК _____ МУП _____

Адреса: _____

Место: _____

Телефон: _____

Модел апарата који купујете _____

1300 динара позгаранција (по отпору била) укључена у кредит

Својеручни потпис _____

Након пријема купона доставићемо
Вам **POST EXPRESS** -ОМ
робу и уговор на потпис

Свим удружењима пензионера нудимо
могућност сарадње на реализацији акције
продаје кућног медицинског програма.

Све информације на 034/330 200

M1 Plus (на надлактицу)

Дигитални аутоматски

4800 дина

M3i (на надлактицу)

Дигитални аутоматски

6600 дина

M6 Comfort (на надлактицу)

Дигитални аутоматски

9000 дина

BF400

6300 дина

апарат за одређивање количине масноће у телу са дигиталном вагом

- дигитална вага за прецизно мерење телесне тежине и систем за одређивање количине масноће у телу у једином апарату
- брзо и једноставно мерење
- приказује вредности за количину масноће и индекса телесне масе (BMI)
- функција меморије чува до 4 линка профила (године старости, пол и висину)
- лако разумљива и веома прегледан дисплеј

CK101

професионални манометар са живом

- професионални модел манометра са живом за мерење крвног притиска на надлактицу руке
- врло једноставан за руковање, високе прецизности
- сигурносни вентил спречава да жива испури и резервојар тако да се апарат не употребљава

ПОСЕБНА ПОНУДА!

Ваш нови апарат за одређивање концентрације шећера у крви

GlucoSure Plus

Трака само уз помоћ потребне количине крви

- биосензорска технологија
- малих димензија, лак за употребу
- у комплексу са 10 трака, 10 ланцета и аутоланцетом

Донесите или доставите Ваш неупотребљив апарат за одређивање концентрације шећера у крви (било ког произвођача) и ми ћемо га заменити за нов апарат

GlucoSure Plus! (у куповину тест трака)

За 10 сакупљених водова - једна кутија од 50 трака потпуно бесплатно!

FlexTemp

800 дина

OMRON

i-Temp mini

1000 дина

OMRON

HJ152

брзотемпература

2000 дина

OMRON

Пре употребе: прочитајте упутство и консултујте лекара!
Сервис обезбеђен • Гарантни рок од 3 до 5 година!

ДИРЕКТОР РФ ПИО О ПЛАНОВИМА ЗА 2010.

Краће чекање на решење, редовне пензије

Слободан Здравковић

Подизање основне делатности Фонда на виши ниво, брже доношење решења, квалитетнија услуга, једноставнија комуникација са грађанима и редовна исплата пензија, главне смернице за рад у следећој години

Даља реорганизација и трансформација у модеран Фонд који корисницима пружа квалитетну услугу, располаже координисаном мрежом филијала, стручним кадром и технолошки је савремено опремљен, то би укратко био циљ коме тежимо и који би наредне године добрим делом требало и да буде остварен у склопу реформи пензијског система у целини и Фонда самог – каже на почетку разговора Слободан Здравковић, директор Републичког фонда за пензијско-инвалидско осигурање.

Фонд је институција на коју је упућено око 4,5 милиона грађана, осигураника и корисника права и годишње се по разним основама уради око милион разли-

читих решења (више од половине у законском року) и више од 100.000 вештачења у инвалидским комисијама.

– Када се овако посматра и гледају бројеви, могу да кажем да сам релативно задовољан функционисањем Фонда. Ипак, анализирајући стање, идентификујући конкретне проблеме у раду и организацији, констатовали смо да многе ствари морају да се раде ефикасније и да су реформе у служби неопходне. Уз помоћ стручног консултаната Светске банке направљен је Стратешки план развоја Фонда до 2011. године чијом реализацијом ће се омогућити стварање модерног Фонда у коме ће запослени пружати квалитетну услугу грађанима прили-

ИЗДАВАЧ: Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР: Слободан Здравковић. **ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:** Славица Чедић.

РЕДАКЦИЈА: Булевар уметности бр. 10, 11070 Београд, e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ: 011/2017-437 факс: 2017-418

РЕДАКЦИЈА ЗА ВОЈВОДИНУ: Житни трг бр. 3, 21000 Нови Сад, **ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:** Ика Митровић, 021/487-7789, факс: 021/6624-359, e-mail: ika.mitrovic@piovoj.rs

ШТАМПА: ЈП Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ: 011/2017-438

Рукописи и фотографије се не враћају **Електронско издање:** www.pio.rs/glas-osiguranika

► ком остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања – наглашава директор Здравковић.

Овим документом учињени су први кораци, постављени су темељи на којима ће се градити модернија, савременија и оперативнија институција:

– Почело се са најважнијим: ажурирањем, сређивањем и пречишћавањем базе података матичне евиденције осигураника и корисника права и то тако што су на том послу ангажовани готово сви запослени у Фонду. Више то не раде љу-

лама (Београд, Крагујевац) уведен је и рад после подне једном недељно да људи не би морали да излазе с посла када имају нешто да заврше у Фонду. И све остало што се у Фонду предузима има за циљ лакшу и бољу комуникацију са грађанима и њихово што је могуће краће чекање на остваривање неког права из делокруга рада ове институције.

– У том циљу преиспитују се постојећи начини рада и дефинише јединствен систем процедура и процеса рада који се базира на аутоматизацији поступака

кови чекања на излазак пред инвалидску комисију, правни део се за то време већ обрађује, тако да чим се заврши медицинско вештачење, врло брзо се доноси и решење. Све већи број захтева решава се у законском року, а у Филијали Београд се чак прегледи раде месец за месец, што практично значи да се у месецу у коме је осигураник поднео захтев за вештачење већ и позива на преглед – објашњава директор Здравковић.

Да би све и функционисало како се планира, неопходна је и стручна обука запослених у Фонду, што је ове године већ почело да се спроводи у дело, али и савремена технологија.

– Покренути су програми професионалне едукације запослених и руководилаца да би се обезбедила квалитетнија и професионалнија комуникација са грађанима. Наравно, без технолошке опремљености у данашње време није могуће ни замислити квалитетан и ефикасан рад па је набавка нове и савременије опреме нешто што се подразумева и на чему се већ увелико ради. Започет је и посао свеобухватне и потпуне евиденције о имовини Фонда и биће настављен и следеће године. Планирано је да се уради својеврсна централизација праћења рада и ефикасности на повраћају имовине Фонда, што значи да једном заувек мора да се тачно евидентира свака зграда, сваки објекат и да се уради све што је потребно да се они врате у власништво оног коме и припадају, Фонда – јасан је директор Здравковић.

Наплата доприноса која од 2003. године није у надлежности Фонда и даље је болна тачка и један од разлога што су неопходне дотације из буџета за исплату пензија:

– Фонд има увид у прилив средстава из доприноса, али контролу не, то је поверено Пореској управи. Сада су у току реформе читавог система, наши запослени су у радним групама и за измену закона и за конституисање Централног регистра, па када реформа буде довршена моћи ћемо и конкретније да говоримо о свему из ове области. За сада је сигурно да су темељи за један модернији, функционалнији и грађанима доступнији Фонд постављени. Решења и прве пензије ће брже стизати до нових пензионера, а они који то већ јесу и следеће године ће редовно и на време добијати своје пензије. Свима њима, као и свим грађанима и нашим читаоцима желим да у име запослених у Фонду и у своје име честитам Нову годину и Божићне празнике – поручује Слободан Здравковић, директор РФ ПИО.

Весна Анастасијевић

Дирекција РФ ПИО: професионална едукација и савремена технологија

ди са стране, ангажовани по уговорима. Тако се и део новца предвиђен за модернизацију и бољу технолошку опремљеност не одлива на страну, а и посао се брже завршава па би до марта 2010. читав посао требало да буде окончан. Затим се наставља са употпуњавањем базе података. На тај начин идемо у сусрет догађањима, то јест припремамо комплетне базе са свим релевантним подацима док људи још раде, тако да када дође време за пензионисање ништа не недостаје већ су сви подаци већ у евиденцији – објашњава Слободан Здравковић.

Да би грађани имали што мање проблема приликом обављања послова на шалтерима Фонда, у појединим филија-

и елиминисању непотребних фаза рада. Овакав поједностављен начин рада уведен је у Филијали Београд где сада један правник води читав управни поступак по предмету од почетка, када грађанин преда захтев, па до краја, то јест до доношења решења. На овај начин је за 27 до 29 дана скраћен поступак утврђивања права из пензијско-инвалидског осигурања, што значи да људи толико краће чекају на решење, и број нерешених предмета пред сам крај године је сведен на око 86.000 (пре само неколико месеци било је више од 120.000 нерешених захтева). Слично је и у раду инвалидских комисија где се сада одмах раздваја правна и медицинска документација. Скраћени су ро-

ПРЕДСЕДНИК УО О РЕФОРМИ ФОНДА ОБАВЕЗНОГ ПЕНЗИЈСКО-ИНВАЛИДСКОГ ОСИГУРАЊА

Сопствени приходи уместо буџетских субвенција

Циљ мора да буде потпуно ослобађање овог фонда од захватања из државног буџета, стварањем изворног прихода кроз корпоративизацију јавних предузећа и формирање земљишних фондова

Др Миладин Ковачевић

Дугорочни циљ реформе је да обезбеди сигурност, поузданост и предвидивост, у дугом периоду, функционисања фонда обавезног пензијско-инвалидског осигурања. Циљ реформе мора да буде потпуна еманципација овог фонда од захватања из државног буџета, стварањем изворних прихода из дивиденди по основу држања акција јавних предузећа и земљишних фондова. То не значи одустајање од доприноса, него комбинацију та два извора средстава, који у крајњој линији морају да створе и одређену акумулацију за даље инвестирање кроз затворене инвестиционе фондове, чиме би се остварила и додатна гаранција испуњавања дугорочних обавеза фонда према корисницима.

Даљи правци реформе у Фонду морају бити оптимализација рада администрације, смањење броја запослених и подизање ефикасности на европски стандард. Посебан задатак реформе мора бити даља сегрегација (раздвајање) осигураника и корисника пензијског фонда, као и пребацивање одређених корисника на фонд солидарности (социјално осигурање).

Држава мора да обезбеди стварање и рад две нове институције које треба да употпуне систем обавезног осигурања. Прва је ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР ОСИГУРАНИКА који треба да буде задужен за централну базу података и индивидуалне рачуне свих осигураника који морају да буду основ читавог система обавезног осигурања. Друга институција је АГЕНЦИЈА ЗА НАДЗОР ФОНДОВА која треба да обавља функцију прикупљања, евидентирања и контроле наплате доприноса, да води централну базу података о индивидуалним рачунима свих осигураника, подацима о висини средстава на сваком рачуну, о извршавању обавеза послодавца, пензијском фонду који припада осигураницима појединачно, да формира редовне месечне извештаје о висини уплаћених доприноса за сваког осигураника појединачно.

Будући регулаторни оквир и трансформација Фонда ПИО нужно се подређују следећим стратешким и оперативним елементима:

1. Доминантан карактер система мора остати текуће усклађивање (РАГ систем).

2. Због отварања перспективе повећања и диверсификације прихода и самим тим бољих изгледа у погледу стабилности и одрживости система, Фонд мора да се трансформише на два колосека: а) у правцу капитализације (акумулације капитала) и б) ограниченог инвестиционог фонда. Капитализација фонда је могућа једино кроз стављање у његов портфолио адекватног дела државног капитала додељеног кроз приватизацију јавних предузећа, дела који је преостао у приватизационом регистру из приватизације друштвеног сектора својине и одговарајућег дела акција земљишних фондова.

Ограничене могућности инвестиционог фонда могу се законом определити у домену првокласних вредносних папира државе и можда финансијског сектора у виду краткорочних и средњорочних инвестиција, као и дугорочне инвестиције у некретнине.

3. По узору, на пример, на реформу аустријског пензијског система, мора се установити „индивидуални пензијски рачун“, који показује текућа права по основу пензијског осигурања; на тај начин уводи се принцип транспарентности и индивидуално специфичних права.

4. По узору на реформу аустријског пензијског система из 2004. године, треба увести транзициону паралелну методу обрачуна пензија.

Реч је о томе да се изврши категоризација осигураника (особе старије од 50 година нпр. на дан 1. јануар 2010, особе млађе од 50 година на дан 1. јануар 2010. и особе које до

тог дана нису акумулирале ниједан дан стажа у својству осигураника), па се онда на категорију старијих од 50 година примењује критеријум одређивања пензије без узимања у обзир индивидуалног рачуна, за категорију млађих од 50 година примењује се паралелни рачун који узима пропорционално у обзир и индивидуални рачун, а за категорију оних који до 1. јануара 2010. нису стекли стаж у својству осигураника примењује се у потпуности база индивидуалног рачуна.

5. Мора се применити метод корекције постојећих пензија који „пегла“ дискриминационе ефекте примене различитих критеријума у прошлости.

6. Мора се разрадити формула усклађивања просечне пензије са кретањем трошкова живота, зарада и реалних ▶

Шта ли њих чека у старости

► прихода из доприноса и буџетских трансфера, тако да се на дужи рок чува установљена „пропорција замене“ и истовремено спречава продубљивање дефицита.

7. Мора се релаксирати динамика повећања броја пензионисаних увођењем старосног интервала уместо старосне границе пензионисања.

Реформа пензијско-инвалидског система мора на првом стубу да омогући стварање изворног прихода, кроз корпоративизацију јавних предузећа и формирање земљишних фондова, с циљем релаксације државног буџета, у оквирима буџетског дефицита, све до коначне еманципације фонда од државне интервенције.

За пет година до прихода од 1,2 милијарде евра

Укупан приход из нето профита – дивиденди јавних државних, јавних комуналних предузећа и земљишних фондова, који се у току спровођења реформе распоређује обавезном фонду пензијско-инвалидског осигурања и корисницима реституције, у првих пет година спровођења реформе и у првој години по окончању реформе, износи:

	ДИВИДЕНДЕ	ФОНД ПИО	РЕСТИТУЦИОНАРИ		
I година	172.250.000€	172.250.000€	100,00%	0€	0,00%
II година	232.000.000€	232.000.000€	100,00%	0€	0,00%
III година	338.750.000€	338.750.000€	100,00%	0€	0,00%
IV година	560.250.000€	560.250.000€	100,00%	0€	0,00%
V година	971.250.000€	762.990.000€	78,56%	208.260.000€	21,44%
VI година	1.403.875.000€	1.197.325.000€	85,29%	206.550.000€	14,71%

Из приказаних годишњих прихода који се распоређују Фонду ПИО, јасно је да је потребно извесно време, 4-5 година, да би изворни приход достигао ниво буџетског дефицита. На крају периода спровођења реформи може се очекивати да приходи достигну око 50 одсто буџетског трансфера Фонду ПИО, што ће представљати битну релаксацију буџета, примичући се одредници од максимум 10 процената укупног буџета.

Распоређивањем нето профита – дивиденди јавних државних и јавних комуналних предузећа, као и дела прихода оствареног у земљишним фондовима (односно инфраструктурним фондовима, ако због регулативе о грађевинском земљишту, тј. његовој будућој приватизацији није могуће формирање земљишних фондова као агената са корпоративним портфолиом имовине) – обавезни Фонд ПИО могао би у првој години спровођења реформе да рачуна на изворни приход од око 170 милиона евра, за колико би био релаксиран буџет. По окончању реформе, после пет година, Фонд ПИО би могао да рачуна на изворни приход од око 1,2 милијарде евра.

Да би се остварили пројектовани циљеви, потребно је уредити јавни сектор, јавне и социјалне фондове, као и систем управљања државном имовином и јавним добрима. Коначан

циљ реформе био би стварање препознатљивог и подстицајног инвестиционог амбијента, елиминишући наслеђене неизвесности сада укоренење у систему, регулишући јавну потрошњу (буџетски корисници и обавезни фондови здравственог, социјалног и пензијско-инвалидског осигурања), у оквиру планских пропорција које не угрожавају развој.

Реформа треба да буде заснована на познатим и у свету прихваћеним нормама, које максимализују употребу и приходе јавних предузећа, као и приходе од градског и грађевинског земљишта, развијају акционарство, предузетништво и здраву тржишну конкуренцију, што би даље генерисало већи интерес за инвестирање, посебно у гринфилд пројекте.

Формирање значајног акционарског корпуса произашло из корпоративизације јавних државних и комуналних предузећа, побољшаће рад берзе и пословних банака у делу кредитирања привредног развоја и стимулације предузетништва. Створио би се одржив (самоодржив) систем обавезног пензијско-инвалидског осигурања, који би гарантирао спровођење европских стандарда у овој области. Подмирила би се одређена дуговања државе према пунолетним грађанима који су дуги низ година радом допринели развоју и изградњи инфраструктуре, као и дуговања према корисницима реституције.

ФОНД СОЛИДАРНОСТИ ОЧЕКУЈЕ ВЕЋИ БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ ЧИЈЕ ЋЕ ФИРМЕ У СТЕЧАЈ

Планираних 365 милиона динара – (не)довољно

За исплату минималних зарада 3.000 радника у овој години из буџета дато 335 милиона, а донето и 2.500 негативних решења

Ако се има у виду да су у Србији тренутно блокирани рачуни 60.000 предузећа од којих 16.000 у томе има двогодишњи или трогодишњи „стаж“, да идуће године треба да се приватизује још око 1.000 (преосталих) друштвених предузећа, а да су раскинути купопродајни уговори у нешто више од 550 приватизованих фирми, није тешко проценити да ће бити све више потенцијалних корисника Фонда солидарности.

– Не постоје прецизни подаци о томе колико ће запослених остати без посла, али, према неким проценама, могло би да их буде и десет хиљада – каже Јаблан Обрадовић, директор Фонда солидарности. – За исплату минималних зарада радницима у чијим је фирмама покренут стечајни поступак за 2010. годину планирано је 365 милиона динара из буџета. То неће бити довољно за све који остану без посла и пријаве се Фонду солидарности. Верујем да ће у том случају помоћи Министарство рада и социјалне политике, а пре свих Министарство финансија, да би се из неких других извора обезбедила средства и помогло бившим запосленима.

У овој години из буџета је издвојено 335 милиона динара за исплату минимал-

Јаблан Обрадовић

них зарада 3.000 радника из 150 фирми које су отишле у стечај, али, по Обрадовићевим речима, до краја године биће их још, јер је пракса да се захтеви подносе у последњи тренутак, крајем децембра.

– У Фонду је остало још око 50 милиона динара и то ће донекле покрити трошкове за ову годину. Сви који не буду исплаћени, јер процедура не може да се оконча због тога што су касно поднели захтев, новац ће добити после 1. јануара 2010, из буџета за наредну годину – објашњава директор Обрадовић.

До краја године биће и око 2.500 негативних решења, што значи да је ове године око 5.500 запослених остало без посла. За протекле 4,5 године, колико постоји, из Фонда је „намирено“ око 20.000 радника, а највећи клијенти били су „Телеоптик“ (1.200 радника) и „Зеленгора“, а у овој години „Агрожив“ (538) и „Пластика“ из Житишта. Међутим, проблем је што многи радници не знају да могу да остваре право на зараду преко

Фонда солидарности и кад сазнају за то већ је касно јер је прошао рок.

– То много зависи од синдикалних организација које треба да их упуте на нашу адресу (Нови Београд, Омладинских бригада 1, телефон 2121-970), али и од стечајних управника и стечајних судија – сматра наш саговорник. – Највише нам се јављају радници из Београда и Војводине захваљујући, пре свега, њиховим синдикатима који их упућују на нас, и из источне Србије, пошто имамо добру сарадњу са тамошњим стечајним судијама који одмах обавештавају запослене о могућностима остваривања права преко Фонда у случају да њихове фирме оду у стечај.

На питање да ли новоусвојени Закон о стечају (ступио на снагу 24. децембра, а почеће да се примењује у року од 30 дана) доноси неке погодности за раднике, Обрадовић не даје оптимистичан одговор:

По раднику – девет минималаца

Запосленима који, због стечаја, остану без посла, Фонд солидарности исплаћује највише девет минималних зарада, што је у овој години износило 137.000 динара (87 динара по сату, или око 15.200 месечно). Ова сума се мења зависно од минималне цене рада која се утврђује два пута годишње.

– Закон, осим убрзања појединих процеса да, између осталог, повериоци не би дуго чекали на расподелу стечајне масе, не доноси неке веће повољности за раднике. И надаље је прописано да радници могу да покрену стечај, али они, мада су трошкови покретања таквог поступка нешто смањени, то не могу да учине будући да немају новца јер дуго нису примали зараде. Такође, не постоји законска обавеза спречавања продаје имовине предузећа, чијом би се продајом у стечајном поступку стечајна маса ипак повећала, па тако и за намиривање радника, већ се имовина крчми док се стечај још није покренуо. И коначно, Закон не обавезује стечајног управника или стечајног судију да упозна раднике са могућностима намиривања потраживања преко Фонда солидарности.

Миланка Иванчајић

Плате годину, доприноси две уназад

И по новоусвојеном Закону о стечају, из стечајне масе се прво намирују трошкови стечајног поступка.

Дугови запосленима и бившим радницима и даље су на врху свих потраживања. У првом исплатном реду су неисплаћене зараде, али запослени ће моћи да рачунају само на исплату минималних нето зарада (укамаћених од дана када је требало да буду исплаћене до почетка стечаја), и то најдуже годину дана уназад пре него што је отворен стечајни поступак фирме у којој су били запослени. Неплаћени доприноси за пензијско и инвалидско осигурање, међутим, биће им подмирени уназад за две године пре отварања стечајног поступка – основицу за обрачун чиниће најнижа месечна основица доприноса на дан отварања стечајног поступка.

Нови бројеви пореским обвезницима

Сви порески обвезници добиће од Нове године нови идентификациони број помоћу кога ће моћи електронским путем да прате стање на свом пореском рачуну и добију потврду о измиреним обавезама.

Почетком године биће уведен и јединствени регистар пореских обвезника тако да ће се први пут на једном месту наћи подаци о свим пореским обвезницима, њихови досијеи и списак повезаних лица, најавио је Дејан Видојевић, помоћник директора Пореске управе у дневном листу „Политика“.

Кредити за жене предузетнике

Модни студио „Пиколоино“ Љубинке Радоњић, награђене за најбољу предузетничку идеју, и пре више од месец дана отворена пекара жена становница крагујевачке „Сигурне куће“, примери су успешних резултата микрокредитне линије чији су покреначи Скупштина града Крагујевца, Регионална агенција за развој Шумадије и Поморавља и крагујевачка „Креди банка“.

Ова кредитна линија намењена је женама из социјално угрожених породица, а финансијски је подржана и од италијанске волонтерске организације „A.L.J. ONLUS“ и Владе Краљевине Норвешке. Кредит за покретање сопственог посла од 1.500 евра, на 24 месеца, са грејс-периодом од пола године и номиналном каматом од шест одсто, у овој и прошлој години добило је 10 жена.

Како најављује Јасминка Луковић-Јагличић, директор Регионалне агенције за развој Шумадије и Поморавља, за ову кредитну линију у наредној години биће издвојено 100.000 евра, а моћи ће да конкуришу све жене са подручја Шумадијског и Поморавског округа, не само оне из категорије угрожених.

Пензије морају да прате зараде

На осмој Конференцији Савеза пензионера Војводине, одржаној средином децембра у Врднику, усвојени су Статут и Пословник Скупштине Савеза у складу са новим законом о удружењима.

Наравно, незаобилазна тема и на овом скупу било је разматрање социјалног и материјалног положаја корисника пензија у Србији.

– Постоји утисак да се нарушава систем ПИО. Досад смо имали већ три реформе пензијско-инвалидског система и у свакој су највећи терет сносили пензионери.

Сада тако нешто не би смело да се догоди. И најстарија популација мора очекивати бољитак, а до тога неће доћи ако остане усклађивање пензија само са трошковима живота, и то по протоку шест месеци. Пензије морају да прате раст зарада. Основни циљ, наравно, мора нам бити да највишу стопу раста има друштвени бруто производ, а у односу на њега и стопа раста зарада мора бити нижа – што досад није био случај – рекао је Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине.

По Ненадићевим речима, неопходно је

јачати државни Фонд ПИО који се мора капитализовати да би имао своје приходе који ће се временом увећавати:

– У противном, постоји опасност да се он претвори у неки социјални фонд из кога ће будуће генерације примати још ниже пензије. Фонд ПИО треба да иде у том правцу да би људи који ће отићи у пензију за 10 до 20 година могли да живе нормално и достојанствено. Сви други видови фондова, као што су добровољни приватни и остали, могу да буду само допуна оваквом начину осигурања – закључио је Ненадић.

Зоран Јевтић, члан Републичког одбора Савеза пензионера Србије и члан Радне групе за реформу пензијског система, обавестио је присутне о току рада на измени Закона о ПИО.

– Има пуно предлога и мишљења, тек ће се наћи одгова-

рајућа решења, али закон ће бити припремљен до краја фебруара како је и најављено. Усагласићемо ставове, па ћемо изаћи у јавност и свима ће бити познато која и каква решења су дата. Моје мишљење је да би то требало да буде нови закон о ПИО, који ће обухватити све пензионере и осигуранике, оне из МУП-а, и војне и цивилне – рекао је Јевтић.

Делегати су предложили да се и Милан Ненадић, испред Савеза пензионера Војводине, укључи у Радну групу за реформу пензијског система.

Повеља за добра дела

Крагујевачко Удружење грађана „Сунце“ шести пут је доделило „Повељу за добра дела“.

На свечаности у Галерији Народне библиотеке у Крагујевцу ово признање уручено је наставници у пензији Нади Коцић. Како је образложила Тања Павловић, председница комисије за доделу признања, пензионисана наставница српског и руског језика Нада Коцић заслужила је ову повељу толеранцијом, разумевањем и подршком ђацима током радног века: несебично је помагала ромској деци, ученицима из социјално

угрожених породица и деци без родитељског старања из Дома „Младост“ у Крагујевцу. Организовала је многобројне хуманитарне активности, а добра дела никада није користила за личну промоцију.

Добитница није крила узбуђење што се после толи-

ко година њен рад цени. На свечаности је постхумно додељено специјално признање Верици Белоици, преминулој наставници ОШ „Драгиша Луковић Шпанац“, за активности на социохуманитарном плану и уручена члановима породице Белоица.

Сељацима дуг 2011. године

Преостала рата јавног дуга, која је пољопривредним пензионерима требало да буде намирена ове године, биће исплаћена тек 2011. Уз дуг ће бити обрачуната и исплаћена и законска камата од 8,5 одсто на годишњем нивоу.

Трећа, претпоследња рата државног дуга пољопривредним пензионерима у Србији, настала претварањем неисплаћених пензија у јавни дуг, исплаћена је у јануару 2008. године. Око 223.000 пензионера у просеку је тада добило по 23.000 динара.

Последња рата јавног дуга прекоредно је исплаћена крајем децембра 2007. године.

Сточарима бесповратно 40 милиона

Потписивање уговора у Скупштини Војводине

Војвођански сточари требало би до краја године, посредством регионалних селекцијских служби, бесповратно да добију 40 милиона динара. Ова средства се, према речима Данијела Петровића, покрајинског секретара за пољопривреду, сточарима додељују у оквиру Програма за унапређење ове пољопривредне гране у Војводини у 2009. години.

Петровић је, средином децембра, потписао уговоре с корисницима ових средстава која су им додељена кроз три расписана конкурса: 141 узгајивач стоке добиће 36,5 милиона динара за спровођење селективних мера на унапређењу сточарства, 25 узгајивача добиће милион и по динара за одржавање локалних и регионалних изложби стоке, а два милиона динара распоређена су на 52 корисника за суфинансирање трошкова унапређења рада удружења одгајивача стоке.

Исплата пензија

Исплата другог дела новембарског чека пензионерима из категорије запослених почела је 25. децембра.

Бившим пољопривредницима исплата другог дела новембарских пензија кренула је 19. децембра, а пензионисаним војним лицима други део новембарских принадежности исплаћен је од 21. децембра.

Чек из Загреба

Из хрватског Мировинског завода исплата новембарских принадежности пензионерима који живе у Србији почела је 16. децембра. За 32.454 корисника пензија зарађених у Хрватској Комерцијалној банци је уплаћено близу 6,4 милиона евра, па је чек из Загреба, у просеку, вредан око 197 евра.

Зараде нешто ниже

Просечна бруто зарада исплаћена у новембру 2009. године износи 43.895 динара, саопштио је Републички завод за статистику. То је номинално мање за 0,6, а реално за 1,4 одсто од просека исплаћеног у октобру.

Нето зарада, без пореза и доприноса, у новембру износи 31.576 динара и номинално је нижа за 0,5, а реално за 1,3 одсто од октобарске нето плате.

Катастарски приход без пореза

Ако посланици Народне скупштине усвоје Закон о изменама и допунама закона о порезу на доходак грађана, пољопривредници ће и у 2011. години бити ослобођени плаћања пореза на доходак на катастарски приход. Тиме би се наставила пракса започета 2004. године да се сељацима не опорезује приход да би били стимулирани да повећају производњу.

ПРЕПОРУКА НАШИМ ГАСТАРБАЈТЕРИМА: ПРОВЕРИТЕ СТАЖ У ФОНДУ ПИО

Не чекати услове за пензију

Наша земља признаје само инострани стаж за који је уплаћен допринос за ПИО

За разлику од поступка код Републичког фонда ПИО за остваривање неког права према домаћим прописима, поступак са елементима иностраног осигурања траје дуже јер је у питању међудржавни поступак. Наиме, ради утврђивања одређене чињенице, а нарочито приликом утврђивања пензијског стажа оствареног у другој земљи, некада је потребно послати и по пет-шест ургенција иностраном носиоцу социјалног осигурања да би се добио тражени податак без кога се не може признати захтевано право.

– Саветујем наше грађане који раде или бораве у иностранству да приликом посете нашој земљи и обиласка родбине током предстојећих празника, или неком другом приликом, провере лично или у телефонском разговору код Фонда ПИО податке о свом стажу осигурања у Србији – и без доношења управног акта – каже Миле Ђулибрк, начелник Одељења за ПИО по међународним уговорима у Дирекцији Покрајинског фонда ПИО у Новом Саду.

Наши гастарбајтери, по речима Ђулибрка, тако ће имати „чисту ситуацију“:

Миле Ђулибрк

– Знаће колико стажа им је признато, шта им недостаје, колико још треба да раде, када могу да оду на тржиште рада, да ли је потребно да доплаћују недостајући стаж по члану 15. А имаће сазнање и о квалитету свога стажа, пошто наша земља, за разлику од неких других, за остваривање права на пензију признаје само стаж за који су уплаћени доприноси. Уколико наши људи имају стаж осигурања навршен у иностранству, могу – и препорука је да то учине – да поднесу захтев за утврђивање пензијског стажа пре подношења захтева за пензију, што

је важно у случајевима признавања права на сразмерне пензије (стаж из обе земље). Такође, када наши грађани имају остварен стаж у другим државама који је краћи од 12 месеци, тада, према већини потписаних споразума о социјалном осигурању, овај стаж „пада“ на терет нашег фонда и признаје се приликом обрачуна пензије – објашњава Миле Ђулибрк разлоге за раније утврђивање ино-стажа.

Наравно, и трајање поступка за остваривање пензије се касније битно скраћује.

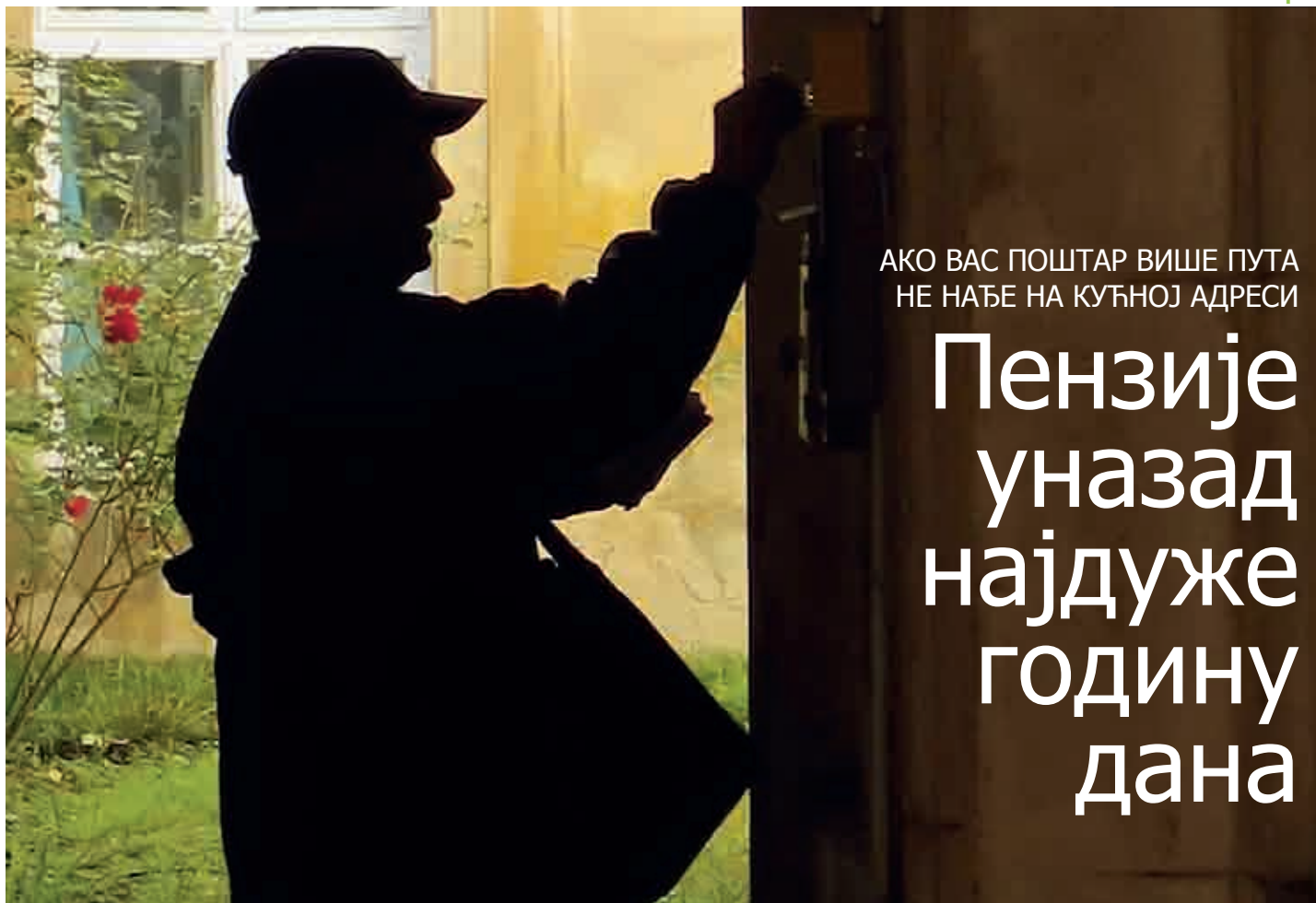
Користан савет нашим грађанима који примају најниже пензије, а у међувремену остваре право на пензију у иностранству, јесте да су дужни да ову промену пријаве нашем фонду. Уколико су обе пензије, сабране, више од овдашње законом гарантоване минималне пензије, Фонд ПИО доноси решење о обустави најниже пензије; уколико, пак, пензионер не пријави ову промену, постоји могућност да настави још извесно време да прима суму на коју више, заправо, нема право, па ће, касније, то морати да врати. Наравно, и у међународним споразумима предвиђено је да државе потписнице обавештавају једна другу о свим променама код корисника пензија, али некада то обавештење стиже са закашњењем па су могуће преплате пензија.

Према речима начелника Ђулибрка, грађани могу захтеве за остваривање права да подносе у свим филијалама, према месту пребивалишта или боравка, могу да их пошаљу поштом, а у Војводини могу и лично да дођу у Дирекцију Покрајинског фонда. Такође, двојезични захтеви могу да се предају органу социјалног осигурања и у иностранству где бораве, јер је то регулисано споразумом, чак и ако осигураник нема стажа у нашој или домицилној земљи. И обрнуто. Покрајински фонд има и три преводиоца (који користе немачки, француски, енглески, италијански и мађарски језик), па осигураници могу да затраже и њихове услуге. Запослени из Ино-одељења раде и у филијалама у Суботици, Кикинди, Вршцу и Панчеву.

Одељење постиже добре резултате у раду. Рецимо, до децембра ове године поднето је 12.756 нових захтева са применом међународних уговора о социјалном осигурању, а решено је 13.533, што говори да је одрађен и део заосталих предмета из претходне године.

Мирслав Мектеровић

АКО ВАС ПОШТАР ВИШЕ ПУТА
НЕ НАЂЕ НА КУЋНОЈ АДРЕСИ

Пензије уназад најдуже годину дана

Пензионери имају обавезу да о свакој промени боравишта обавесте РФ ПИО, у противном може се десити да остану без неуручених принадлежности

Лепо је чути да има пензионера који дане проводе у викендицама, уживајући у идиличном амбијенту, даље од градске буке, гужви у превозу и свакодневном стреса. Али, није редок случај да неки од њих „забораве“ да о свом новом боравишту обавесте и Пензијски фонд, па, ако не отворе текући рачун или не овласте неког да подиже за њих пензију, кад наврате да обиђу стан, непријатно се изненаде када их у пошти обавесте да не могу да подигну свој новац: пошто је на основу извештаја поштар утврђено да се корисник не налази на пријављеној адреси, износи неуручених пензија враћени су, по пропису, надлежној филијали Фонда која исплаћује пензију.

Тако се недавно пред шалтерима Службе 1 Филијале Београд на Новом Београду корисник пензије пожалио да му је исплата обустављена већ две године

и да не може да јој уђе у траг, па га са поштанских шалтера упућују да се обрати Пензијском фонду. Међутим, и сам је признао да је, од када је пензионисан, све време провео у викендици на селу, да се за то време бавио пољопривредом, пекао ракију и скупљао берићет, па, наравно, није био на кућној адреси када је поштар делио пензије.

Како корисник није никога овластио да у његово име подиже пензију док је он боравио у викендици, а при том није обавестио Фонд да се физички не налази на пријављеној кућној адреси, логично је да месечни износи пензије нису могли да буду исплаћивани. Али, то није све. Право изненађење настаје тек када неопрезни пензионер сазна да Фонд не може да му исплати све пензије уназад, већ само за 12 последњих месеци. У решењу које Фонд ПИО донесе наведено је и упозорење да је корисник права дужан да обавести фонд о свакој промени која може бити од утицаја на остварено право, па је јасно да је надлежну филијалу требало обавестити о промени адресе и распитати се шта да се предузме у таквом случају. Али, будући да то у пракси многи превиде, па због необавештености ризикују да претрпе штету, није на одмет да читаоцима дамо неколико савета.

Ако сте навикли да вам поштар доноси пензију на кућну адресу, а дуже сте одсут-

ни, или често путујете па поштар нема коме да је уручи, много је рационалније да отворите текући рачун у пошти или у банци. На тај начин можете и у другом граду у Републици да подигнете новац с рачуна ако вам затреба. Ако, пак, планирате да отпутујете у иностранство и останете дуже, што је врло чест случај, можете овластити неког да уместо вас подиже новац. С обзиром на то да се и у таквим случајевима дешавају неспоразуми, односно да се обустави исплата пензије због истека рока важења овлашћења, морате строго водити рачуна о томе да се овлашћење обнавља сваке године. Уколико се не обнови, одељење финансија надлежне филијале РФ ПИО проследиће пензијском одељењу извештај ради доношења решења о обустави пензије. Исплата може, наравно, опет да се успостави ако странка поднесе поново захтев уз који приложи ново овлашћење. Али, и у том случају исплата се може успоставити најдаље до 12 месеци уназад.

Што се тиче исплате принадлежности из бивших република, корисници таквих пензија треба да поведу рачуна и о томе да редовно – два пута годишње, достављају потврде о животу надлежном инфонду који их исплаћује. Уколико промене адресу становања, такође, као и примаоци домаћих пензија, треба о томе да обавесте и домаћи и страни фонд.

С. Марсенић

ШТА ЗА НАЈУГРОЖЕНИЈЕ У 2010. ПЛАНИРАЈУ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Социјални динар свуда

У многим општинама немају шта да кажу о помоћи суграђанима, у другима рачунају и на доброту и племенитост донатора

Најављено замрзавање зарада и пензија у наредној години посебно је забринуло запослене и пензионере којима је и у овој „одлазећој години“ једва полазило за руком да с расположивим новцем саставе почетак и крај месеца. Обратили смо се стога локалним властима у Србији да сазнамо да ли су у буџетима за 2010. предвидели одређене мере и новац да би суграђанима који се налазе на рубу егзистенције омогућили да како-тако преживе различита најављена поскупљења. О ситуацији „на терену“ довољно, на жалост, сведочи и чињеница да нам у многим општинама нису ни одговорили...

УЖИЦЕ:
„Буђење добротe и љубави“ и у 2010.

Бранкица Јеремић, помоћник градоначелника за социјалну политику у Скупштини општине Ужице:

– Буџетом за следећу годину предвидели смо око 40 милиона динара или 2,5 одсто средстава као помоћ људима с финансијским и другим невољама. И у 2010. ћемо наставити с акцијом „Буђење добротe и љубави“ коју смо започели 7. јануара ове године. Формирали смо Савет за борбу против сиромаштва који је у 2009. од привреде и грађана прикупио милион и по динара (што у новцу, што у намирницама, лековима, средствима за хигијену...). Та помоћ је намењена вишечланим и породицама које имају тешко болесну или инвалидну децу, као и оним фамилијама у којима родитељи не раде а деца им студирају изван Ужице, у великим универзитетским центрима. Планирамо да из ове акције у наредној години изникне фонд за борбу против сиромаштва.

За једнократну помоћ најугроженијима ове године смо утрошили осам и по милиона динара, док у 2010. намеравамо да за ове намене издвојимо око девет милиона. То свакако није довољно, али градоначелник, према одлуци о правима у области социјалне заштите, може да одобри ванредну новчану помоћ. Осим тога, старамо се да деци с инвалидитетом осигурамо дневни боравак, да обезбедимо помоћ у кући старим и инвалидним лицима, да збринемо остареле у домовима и за оне, којима је то потребно, да обезбедимо прихваталишта.

– Из буџета града за ресор социјалне политике у 2010. години планирано је 84 милиона динара, од којих је око 30 милиона намењено најугроженијим категоријама становништва. Део средстава биће употребљен за збрињавање интерно расељених лица, односно за изградњу станова у социјално заштићеним усло-

Годинама без посла и зарада

Сузана Станковић, социолог Центра за социјални рад, каже да је све више материјално угрожених породица и да су потребне одлучне мере за њихово збрињавање.

Према подацима Савеза самосталних синдиката Јабланичког округа (не сасвим прецизним), веома је угрожено најмање десетак хиљада Лесковчана. Од почетка транзиције, 2002. године, без посла је остало око 17.000 радника, и то углавном у текстилној индустрији.

– Нажалост, због погрешне приватизације, многи радници су се не својом кривицом нашли на улици а немали број запослених већ месецима не прима зараде. Има и оних којима се годинама не исплаћују ни минималне припадљности – истиче Јовица Недељковић, секретар Савеза самосталних синдиката. **Д. К.**

СМЕДЕРЕВО:
Више од трећине за најугроженије

Др Весна Јеремић-Драговић, председник Савета за социјалну политику Смедерева:

– Из буџета града за ресор социјалне политике у 2010. години планирано је 84 милиона динара, од којих је око 30 милиона намењено најугроженијим категоријама становништва. Део средстава биће употребљен за збрињавање интерно расељених лица, односно за изградњу станова у социјално заштићеним усло-

вима. Финансираће се, такође, и народне кухиње за 900 корисника. За људе који нису у стању да дођу по оброк у народну кухињу организована је такозвана храна на точковима, док ће се сеоском становништву у финансијској невољи преко месних заједница испоручивати ланч-пакети. Од поменутих 30 милиона динара одређена средства намењена су и за спровођење програма социјалне помоћи и побољшање живота Рома. Планиран је и новац за пет геронтодомаћица које опслужују 36 корисника а и за прихватање станице за људе без крова над главом. Желела бих да нагласим да се у Смедереву налази највећи колективни центар за смештај избеглих и интерно расељених лица на Балкану, што представља велико оптерећење за градски буџет па ће, извесно, због тога бити неопходно и додатно издвајање средстава из градске касе.

НИШ:
Једнократна помоћ пензионерима

Градским буџетом Ниша за 2010. први пут су планирана средства за једнократну новчану помоћ пензионере-

недовољан

рима с ниским припадљивошћу. Новчану помоћ, за коју је из градске касе издвојено 40 милиона динара, добиће око 14.000 најстаријих Нишлија чије пензије нису више од 12.000 динара.

ЛЕСКОВАЦ: Наставља се брига о сиромашнима

Слободан Коцић, градоначелник Лесковца:

– Мада ће први месеци 2010. године протећи „у знаку“ привременог финансирања локалне самоуправе и њених корисника, брига о најугроженијима неће изостати. Иако је у наредној години неминовно редук-

вање такозваних ситних корисника буџетских средстава са 65 на само 25, најугроженији Лесковчани ни у том случају неће бити оштећени. Сиромаштво, свакако, највише погађа незапослене. У Јабланичком округу без посла је више од 35.000 људи. Локална самоуправа се труди да обезбеди новац за пружање једнократне помоћи која износи од хиљаду до пет хиљада динара и додељује се најсиромашнијем становништву за куповину лекова, огрева, путне трошкове... О томе ко ће и колико новца добити одлучује се на основу критеријума и предлога социјалних радника који прате и анализирају сваки конкретан случај. Однедавно Народна кухиња испоручује дневно 500 obroka уместо 350. Процена је да ни ова количина неће бити довољна. За њен нормални рад потребно је месечно издвојити око 700.000 динара. Локална самоуправа обезбеђује 230.000 динара, а остало је помоћ „људи добре воље и донатора“. Међу корисницима Народне кухиње и Центра за социјални рад највише је припадника ромске заједнице, од којих је 90 одсто на рубу егзистенције и чије породице имају оболеле чланове што им додатно отежава живот.

Д. Коцић

СУБОТИЦА: Олакшице за пензионере

Јане Маглаи, председник Скупштине општине Суботица:

– Буџет за 2010. још није усвојен па ће локална самоуправа у прва три месеца радити по принципу „принудног финансирања“. Оно што је извесно јесте да неће бити смањена средства намењена за најугроженије категорије становништва. У ту сврху је, као и ове године, предвиђено 95 милиона динара а договор је да се путем донација обезбеди додатна помоћ најстаријим суграђанима. То значи да ће и у 2010. години најугроженији Суботичани добити једнодневни оброк у Народној кухињи, биће им обезбеђена једнократна материјална помоћ, као и огрев. Локална самоуправа ће, преко Центра за социјални рад, материјално угроженима омогућити да, као и у 2009, добију пакете с неопходним намирницама, на које немају

право корисници Народне кухиње. У Суботици, иначе, има највише сиромашних пензионера које највише погађа економска криза па се настоји да се управо њима олакша независан положај, путем различитих олакшица, као што су, рецимо, повластице у коришћењу градског превоза.

В. Ивошевић

СЈЕНИЦА: Једини оброк с „народног казана“

Муриз Хасић, начелник општинске управе у Сјеници:

– Живимо у тешком времену са све више људи којима је неопходна помоћ, зараде и пензије су замрзнуте, многи остају без посла... Ове године је Народна кухиња Црвеног крста, која многим нажалост представља једину могућност да преживе, почела да ради у новом објекту. Њена изградња је коштала око 43.000 евра а финансирао је Црвени крст Луксембурга, док трошкове одржавања и рад запослених куvara сноси општина Сјеница. Надамо се да ћемо као и ове, и у 2010. години успети да донацијама обезбедимо намирнице за 500 корисника. Уздамо се у Министарство рада и социјалне политике које већ спроводи ширу акцију помоћи народним кухињама с могућношћу отварања нових, уколико се укаже потреба за њима. Једнодневни бесплатни оброк је оно на шта најугроженији Сјеничани могу да рачунају и у 2010. години, а настојаћемо да им и на друге начине олакшамо живот.

Приредила: Т. Кршић

ИАКО ВИШЕСТРУКО КОРИСНО, ХРАНИТЕЉСТВО ЗА ОДРАСЛЕ СПОРО СЕ РАЗВИЈА У СРБИЈИ

Нове породице и за старе

Сви укућани треба да се сагласе да прихватају новог члана, а у фамилији мора да влада хармонија

Приватизација, удружена с великом економском кризом, оставила је многе раднике без запослења и прихода. Људи, немоћни да себи и породици обезбеде и оно најминималније да би преживели, обраћају се локалним институцијама тражећи разне врсте помоћи. По неком неписаном правилу, већина увек прво закуца на врата центра за социјални рад.

Хранитељство, као облик збрињавања деце која немају породицу или је имају

Породични смештај одраслих и старих у Србији по годинама

2005.	233 корисника
2006.	264 корисника
2007.	370 корисника
2008.	481 корисник
2009, закључно с новембром	464 корисника

али као да је и немају, код нас има дугу и лепу традицију. Међутим, хранитељство одраслих и старих људи се тек последњих година стидљиво развија. Сврха оваквог смештаја одраслих је да им се, у другој породици (што ближе њиховој аутентичној социјалној средини), обезбеде безбрижнији и квалитетнији живот. А да би једна породица могла да преузме улогу хранитељске, потребно је да у њој постоји хармонија и да се сви укућани сагласе да прихватају новог члана.

Како породични смештај одраслих из сфере права може бити преточен у конкретну активност која даје резултате, показало се на примеру Центра за социјални рад у Крушевцу. Њихов пројекат „Породични смештај остарелих лица – ЗАЈЕДНО“ финансијски су подржали Министарство рада и социјалне политике и локална самоуправа. Овај пројекат је у дело спровела Екипа за заштиту одраслих и остарелих лица поменутог центра, којом руководи Милена Петронијевић, социјални радник.

– Овај вид заштите старих, као хуманији и јефтинији у односу на институционални, промовисали смо путем локалних медија. Одзив потенцијалних хранитеља био је велики на шта је, свакако, утицала и информација да им следује одређена новчана накнада, а многи Крушевљани су без посла па су у хранитељству видели начин да поправе материјални статус – каже Милена Петронијевић.

Према њеним речима, за годину дана, колико је трајао пројекат, обучили су 23 хранитеља (у току је обучавање још 13), удомили су 11 корисника, а још петоро се припрема за улазак у хранитељску породицу. Тако добри резултати афирмисали су овакав начин збрињавања у локалној заједници, анимирали могуће хранитеље, а поготову остареле особе које досад нису знале да, осим смештаја у домовима за старе, према којима многи имају отпор, постоји и други начин да им се помогне да се не осећају усамљени и напуштени.

И суботички Центар за социјални рад већ годинама подстиче овај вид бриге о старима. Захваљујући дежурствима социјалних радника у свим месним заједницама и доброј сарадњи с њиховим саветима, лакше долазе до потенцијалних корисника. Тренутно их је на породичном смештају 62 (бескућника, одраслих са здравственим сметњама, телесним оштећењем, ометених у менталном развоју или остарелих који, напросто, немају сроднике који могу да их прихвате). Драгица Радуловић, социјални радник који руково-

Услуге породичног смештаја – накнаде за новембар 2009. по кориснику (у динарима)

Месечна накнада за издржавање корисника	12.580
Нето износ накнаде за рад хранитеља	6.264
Доприноси за ПИО ако се плаћају оба доприноса	2.097,54
Допринос за здравствено осигурање хранитеља	1.172,71

ди заштитом одраслих и старих лица, истиче да за породице које желе да постану хранитељске постоје одређени критеријуми, тачније услови које морају да испуњавају.

– Осим формалних, будући хранитељи треба да испуњавају и хигијенско-стамбене услове. Једна породица, истовремено, може да прими три или четири корисника само уколико их је двоје у родбинским односима. У соби, која не сме бити мања од 12 квадрата, могу бити смештена највише два „нова укућана“, док је за једног довољна упола мања соба. Простор у коме бораве мора да буде уредан, довољно загреван у зимском периоду, са санитарним чвором и топлом водом за одржавање личне хигијене. Важно је да намештај буде прилагођен потребама корисника, који у собу може да унесе личне ствари (њему драге слике, фотографије, ситнице...) – каже Драгица Радуловић.

Милена Петронијевић

Драгица Радуловић

Суботица је, напомиње Радуловић, град са изузетно развијеном социјалном заштитом. Од 20 милиона динара, колико месечно стиже у Центар за социјални рад, један одсто даје град, док Република ове потребе финансира са 99 одсто. Из ових средстава се плаћају и издаци који се тичу хранитељства.

Министарство рада и социјалне политике уплаћује центрима за социјални рад средства за издржавање корисника – накнаду за рад хранитеља, допринос се за пензијско-инвалидско и здравствено осигурање и џепарац за кориснике. Уколико је хранитељ пензионер, он на основу доприноса за ПИО од 2003. године остварује увећани пензијски основ; незапослени хранитељ, који има три корисника на породичном смештају, захваљујући свом раду и уплаћеним доприносима за ПИО приходује више од минималне зараде и остварује редован стаж осигурања, као и сваки други запослени.

Ако људи смештени у хранитељској породици немају никакве приходе, добијају џепарац (у новембру је износио 1.526 динара), док нешто већи џепарац следује онима који имају било какве приходе или пензију (2.398 динара). Овим новцем искључиво расположу корисници јер је он њима и намењен, односно не припада хранитељу.

Последњих година је породични смештај старих и одраслих у хранитељским породицама у благом порасту. Због веће надокнаде која се добија за хранитељство деце, али и због предрасуда и недо-

Засад више младих

Према подацима Министарства рада и социјалне политике, у октобру 2009. у хранитељским породицама у Србији било је смештено 4.693 штићеника до 26 година, а старијих од тога тек 463. За кориснике старије од 26 година хранитељима је у октобру исплаћена накнада од 10.359.539,76 динара, од чега је из буџета дато 9.415.000 динара.

вољне обавештености, више породица је заинтересовано за бригу о деци.

Досадашње искуство је показало да хранитељство одраслих и старих боље „успева“ у руралним подручјима, јер је тамо мала или никаква друштвена заштита ове категорије становништва (недостају институције за њихов смештај, клубови, нега и помоћ у кући, патронажна служба...). Кућа с окућницом, занимације у башти, воћњаку или са домаћим животињама, свакако више пријају старима који траже смештај у хранитељским породицама.

Ика Митровић

Постер Центра за социјални рад Крушевац

СРЕМСКОЈ ОПШТИНИ ПЕЋИНЦИ

Ускоро још 5.000 радних

Локално руководство привукло 280 милиона евра директних инвестиција, а број незапослених за неколико година смањен са 2.900 на испод 1.000

Пешачка зона у центру

У Пећинцима, једној од седам општина на подручју Срема, на 483,65 квадратних километара живи више од 21.500 становника у 15 места. Општина је разуђена, тако да по дијагонали, између два најудаљенија села, има више од 40 километара. Радници из пећиначке општине и даље одлазе у суседна места на посао, зависно од тога којом се делатношћу баве, али је последњих година и много оних који су запослење пронашли у том делу Срема. У ову општину, удаљену 15 километара од сурчинског аеродрома и 25 од Београда, стигле су познате светске компаније, које су донеле милионе евра и запослиле велики број радника. На пример, међу „лако је Пећинчанима када су на европском Коридору 10“, у тој сремској општини кажу да је географски положај битан, али да је потребно још много труда да би се привукли инвеститори.

Локално руководство је јасно дефинисало развојни правац и тако привукло 280 милиона евра директних инвестиција. Број незапослених смањен је за неколико година са 2.900 на испод 1.000. Шимановци су најатрактивнији за инвеститоре, али су компаније почеле да стижу и у унутрашњост општине.

У условима кризе, ова сремска општина делује помало нестварно.

Пре неколико дана усвојен је општински буџет за 2010. од 15 милиона евра, а 2000. године био је 530.000 немачких марака.

Интензиван развој општине почео је 2002. године. До данас је завршено више од 35 пословно-производних објеката из 14 земаља Европе и Израела, а у пећиначку општину је стигао и амерички капитал. У Шимановцима се налазе, поред осталих, JUB, ITM Group, Тримо инжењеринг, Agena technology, Донкафе, PFI studios, Lagermax AED, Kleemann лифтови, Fornetti, Pollino и друге компаније.

– Наше почетно опредељење је било да представимо општину, јер имамо повољан географски и саобраћајни положај, разнолике природне ресурсе, а уз све то и ефикасан менаџмент – каже Сениша Вуков, председник општине Пећинци. – Одмах смо основали Канцеларију за локални економски развој, која је касније прерасла у Агенцију, што се показало као добар потез. Усвојили смо одмах и два документа – Просторни план општине Пећинци и Стратегију локалног економског развоја, које све време дограђујемо јер стално ослушкујемо инвеститоре. Инвеститорима је све подређено, а млад, образован и ефикасан тим стручњака спреман је у свако доба дана да се окупи да би разговара-

Сениша Вуков

рали са представницима компанија које су заинтересоване да улажу.

Стратегијом развоја дефинисано је пет кључних области – развој малих и средњих предузећа и предузетништва, пољопривреде и села, развој туризма, привлачење директних инвестиција и подизање квалитета живота.

Знали су да ће, улажући у привредни развој, подићи квалитет живота. Успело им је, о чему сведочи податак да ће у наредној години више од десет милиона евра бити утрошено на побољшање инфраструктуре у селима.

У Пећинцима, седишту општине, живи око 3.000 становника. Имају све. Поред ефикасне општинске управе и јавних предузећа, ту су и суд, школе, дом здравља, банке, пијаца, продавнице... Културни центар, библиотека и Музеј хлеба, јединствен у Ср-

бији, са око 2.000 експоната. Уређен центар са пешачком зоном и кафићи за младе. Гасна и канализациона мрежа, као и пречистач отпадних вода за Пећинце, Сибач и Суботиште. Добијена техничка вода испушта се у канал Галовица у којем је због тога све више рибе, а хумус на пречистачу идеалан је за травњаке и цвеће.

У Пећинцима одскора постоји и спортска балон сала са пратећим садржајима. Поред фудбалских клубова, постоје још карате и теквондо, а у појединим селима мештани се баве спортским риболовом, боћањем, па чак играју и крикет.

У пећиначкој општини налази се и Специјални резерват природе Обедска бара. Овај јединствени резерват у

Места

Европи сваке године посећују млади истраживачи са свих континената. Бара, археолошки локалитети и Купиново, некада краљевски град деспота Лазаревића и Ђурђа Бранковића, представљају велики потенцијал за развој туризма у том делу Срема, па су улагања увелико започела.

– Тако је данас, а до пре неколико година били смо у кругу неразвијених општина, када смо имали само шећерану, предузећа у стечају и земљорадничке задруге са уситњеним парцелама – каже Синиша Вуков, председник општине Пећинци. – Нови изглед општина је добила захваљујући упорности тима младих људи и подршци Покрајине и Републике.

И поред свих сумњи којима су били изложени, општинско руководство је на почетку средства улагало у развој радних зона, верујући да ће се новац једнога дана вратити. То се и догодило, па сада имају довољно да асфалтирају улице и улепшавају села.

Светска економска криза одложила је почетак највеће инвестиције у пећиначкој општини. Италијанска групација Бернарди градиће на 100 хектара пословно-комерцијални центар у којем ће, поред осталог, бити хотели, аквапарк и други садржаји.

Слободан Плавшић, секретар Софија Ђурђевић и пензионер Марко Ристивојевић

Слободан Ђурђевић са супругом Јеленом и унуком Марком

– Следећег марта или априла требало би да почне реализација инвестиције вредне 350 милиона евра, а очекује се да ће уопслити око 5.000 радника – са задовољством напомиње Синиша Вуков. – По окончању изградње, општина ће постати регионални центар за пошљавања.

Долазак инвеститора „завртео“ је цену земљишта, па је достигала и 260.000 евра по хектару у Шимановцима. Многи људи су тако решили егзистенцијалне проблеме, а они који су продали земљу препознају се по новим кућама, оградама и металним капијама.

Домаћин Слободан Ђурђевић из Пећинаца није продавао земљу, али његова породица и поред тога лепо живи. Поседују 12 хектара и још толико узимају у закуп. Производе основне ратарске културе које користе за исхрану стоке. У новим објектима имају стотинак свиња, 16 товних јунади и две краве. Јелена Ђурђевић свакодневно ручно помузе 30-40 литара млека, које им доноси месечну „плату“ од 40.000 динара. Више од 15 година производили су поврће и продавали га на београдској кванташкој пијаци, али су задржали само бостан. У 2009. уложили су у његову производњу више него икад, али је дан, два пред почетак продаје лубеница град све потупао.

– У пољопривреди постоје циклуси и зато понекад изгубимо, али се моја породица никада не предаје – каже Слободан Ђурђевић.

У просторијама Општинског удружења пензионера у Пећинцима такође владају оптимизам и добро расположење:

– Општинско руководство брине о свему, па и о пензионерима, тако да смо у овој години добили више од 600.000

динара – истиче Слободан Плавшић, председник пећиначког Удружења.

Од 2.550 пензионера у општини, 950 су чланови Удружења. Од петнаест села у седам имају сређене просторије, а остали очекују да ће их добити у 2010. Удружење шест пута годишње набавља намирнице и огрев по повољним ценама. Ове године пензионери су купили око 3.500 пакета сухомеснатих производа и лиснатог теста, седам тона кромпира, лука и пасуља и 1.600 кубних метара огревног дрвета. Они са пензијама нижим од 11.000 динара добили су и 15 тона хуманитарне помоћи од Извршног већа Војводине и Покрајинских робних резерви. Осамнаест пензионера о трошку Фонда користило је бањско лечење.

– У сарадњи са Центром за социјални рад сваке среде у нашим просторијама организујемо мерење крвног притиска и шећера у крви – додаје Софија Ђурђевић, секретар Општинског удружења пензионера.

Иначе, пећиначко Удружење ради свакога дана од 7 до 13 часова, захваљујући Слободану Плавшићу, који је тамо и викендом.

Утисак је да у Пећинцима сви раде викендом. Продавнице су отворене, центар је пун паркираних аутомобила, а такси возила су спремна да превезу путнике до Београда и других места по цени аутобуске карте. Са економским развојем општине почео је да ниचे и сектор услуга, тако да је број радњи порастао са 70 на близу 400.

– Морате много да радите да бисте постигли успех, а планови које правите морају бити реални да бисте их остварили – закључује председник општине Пећинци Синиша Вуков, пожелевши да 2010. година буде стабилна.

Гордана Вукашиновић

Обедска бара

ПЕНЗИЈЕ				ПОМОЋ И НЕГА		ТЕЛЕСНО ОШТЕЋЕЊЕ				
2009.	Укупан број корисника	Просечан износ пензије	% у заради	Број корисника	Просечан износ	Повреда на раду и проф. обољење		Остале повреде и болести		
						Број корисника	Просечан износ	Број корисника	Просечан износ	
ЗАПОСЛЕНИ	I	1.307.921	21.709	75	53.378	12.362	7.610	2.535	90.332	1.105
	II	1.309.316	21.708	70	58.636	12.371	7.616	2.535	89.908	1.105
	III	1.310.388	21.709	72	59.034	12.382	7.631	2.533	89.502	1.105
	IV	1.310.463	21.710	67	58.683	12.459	7.637	2.532	88.057	1.083
	V	1.310.984	21.714	70	58.959	12.464	7.644	2.532	87.718	1.083
	VI	1.312.406	21.710	68	59.151	12.470	7.637	2.532	87.333	1.083
	VII	1.313.575	21.711	67	59.381	12.477	7.647	2.530	86.973	1.083
	VIII	1.315.092	21.708	69	59.533	12.482	7.637	2.532	86.653	1.083
	IX	1.315.854	21.721	69	59.684	12.484	7.628	2.534	86.294	1.083
	X	1.318.947	21.722	68	60.190	12.499	7.327	2.534	85.919	1.083
	XI									
	XII									
САМОСТАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	I	51.304	21.259	74	2.347	12.953	193	2.999	1.888	1.324
	II	51.619	21.266	68	2.329	12.950	209	2.981	1.897	1.319
	III	51.948	21.277	70	2.367	12.971	214	2.966	1.903	1.319
	IV	52.190	21.282	65	2.381	12.985	213	2.959	1.889	1.271
	V	52.441	21.279	68	2.384	13.003	214	2.966	1.881	1.271
	VI	52.734	21.278	67	2.400	13.010	216	2.954	1.876	1.270
	VII	53.035	21.271	65	2.407	13.020	217	2.953	1.879	1.272
	VIII	53.250	21.269	68	2.422	13.031	217	2.956	1.873	1.271
	IX	53.197	21.313	68	2.447	13.035	219	2.944	1.873	1.269
	X	53.340	21.323	67	2.466	13.038	219	2.944	1.860	1.269
	XI									
	XII									
ПОЉОПРИВРЕДНИЦИ	I	223.181	8.129	28	9.226	2.337	520	3.113	1.082	1.492
	II	223.274	8.131	26	9.210	2.339	517	3.107	1.074	1.494
	III	223.623	8.133	27	9.229	2.370	516	3.113	1.068	1.495
	IV	223.773	8.135	25	9.371	2.358	516	3.107	1.063	1.361
	V	223.988	8.138	26	9.452	2.358	515	3.110	1.062	1.362
	VI	224.090	8.139	26	9.572	2.358	514	3.115	1.058	1.361
	VII	224.193	8.140	25	9.634	2.368	513	3.113	1.053	1.363
	VIII	224.206	8.141	26	9.678	2.368	512	3.113	1.051	1.363
	IX	224.277	8.143	26	9.752	2.368	511	3.114	1.049	1.364
	X	224.611	8.144	26	9.844	2.400	508	3.110	1.042	1.367
	XI									
	XII									
УКУПНО	I	1.582.406	19.779	68						
	II	1.584.209	19.780	64						
	III	1.585.959	19.781	65						
	IV	1.586.426	19.781	61						
	V	1.587.413	19.784	64						
	VI	1.589.230	19.782	62						
	VII	1.590.803	19.783	61						
	VIII	1.592.548	19.783	63						
	IX	1.593.328	19.796	63						
	X	1.596.898	19.799	62						
	XI									
	XII									

СТРУКТУРА КОРИСНИКА СТАРОСНЕ ПЕНЗИЈЕ ПРЕМА ГОДИНАМА СТАЖА У ДЕЦЕМБРУ 2008. ГОДИНЕ					
Прос. износ пенз.	мушк.	%	Године стажа	%	жене
ЗАПОСЛЕНИ					
38.070	6,49	36,8	Преко 40	0,96	33,0
31.017	30,40		40	1,95	32,0
33.246	5,23		39	1,31	31,0
31.861	5,85		38	1,70	31,0
29.698	6,36		37	3,25	28,0
28.009	6,88		36	4,21	28,0
24.717	14,80		35	31,01	25,0
26.053	2,87		34	3,65	27,0
24.783	2,59		33	4,60	26,0
23.799	2,25		32	5,23	24,0
22.673	1,99		31	5,40	23,0
21.618	1,85		31	9,02	21,0
18.382	6,04		25-29	11,71	18,0
13.260	4,93		20-24	12,20	13,0
11.836	1,47		15-19	3,80	13,0

ПРОСЕК				
27.655	36	Просек свих (стаж и пензија)	31	22,0

САМОСТАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ					
Прос. износ пенз.	мушк.	%	Године стажа	%	жене
34.479	8,48	26,2	Преко 40	0,86	31,0
33.060	17,76		40	0,43	25,0
33.257	3,67		39	0,69	31,0
32.342	4,04		38	0,87	32,0
30.588	5,12		37	2,98	28,0
28.186	5,45		36	3,93	28,0
27.313	7,90		35	26,95	27,0
26.796	4,12		34	2,42	31,0
25.348	3,04		33	3,75	30,0
23.556	3,03		32	4,33	29,0
21.685	3,05		31	4,39	27,0
21.879	2,89		31	5,69	26,0
17.801	12,48		25-29	15,61	22,0
14.133	13,47		20-24	17,44	16,0
12.083	5,49		15-19	9,66	13,0

ПРОСЕК				
25.147	32	Просек свих (стаж и пензија)	29	23,0

ПОЉОПРИВРЕДНИЦИ					
Прос. износ пенз.	мушк.	%	Године стажа	%	жене
16.825	0,01	0,23	Преко 40	0,002	8,0
21.796	0,22		40	0,001	8,0
14.552	0,02		39	0,002	8,0
17.730	0,02		38	0,002	8,0
14.582	0,02		37	0,01	19,0
21.511	0,02		36	0,01	10,0
12.020	0,04		35	0,17	16,0
14.455	0,05		34	0,01	9,0
13.519	0,05		33	0,01	6,0
11.156	0,05		32	0,01	11,0
10.686	0,08		31	0,01	11,0
9.506	0,1		31	0,02	8,0
8.929	1,24		25-29	0,23	8,0
8.353	13,17		20-24	7,46	8,0
8.280	84,91		15-19	92,06	8,0

ПРОСЕК				
8.352	16	Просек свих (стаж и пензија)	16	8,3

СТРУКТУРА КОРИСНИКА ИНВАЛИДСКЕ ПЕНЗИЈЕ ПРЕМА УЗРОКУ ИНВАЛИДНОСТИ КОЈИ СУ ПРАВО НА ПЕНЗИЈУ ОСТВАРИЛИ У 2008. ГОДИНИ

УЗРОК ИНВАЛИДНОСТИ	Запослени	Сам. дел.	Пољопривр.
I Заразне и параз. болести	0,90	1,42	0,40
II Тумори	19,53	20,74	13,83
III Бол крви крв. орг.	0,28	0,81	2,37
IV Болести жлезда...	4,42	6,71	6,72
V Душевни порем.	15,45	12,80	13,44
VI Бол. нервн. система	5,94	5,89	6,72
VII Болести ока и ...	2,30	0,20	3,95
VIII Болести ува и ...	0,23	0,00	0,40
IX Болести система крвотока	27,99	30,50	23,72
X Бол. сист. за дис.	2,00	1,42	1,19
XI Бол. сист. за вар.	1,08	1,22	0,79
XII Бол. коже и ...	0,13	0,20	0,00
XIII Бол. миш. кош. с.	10,94	7,32	14,23
XIV Бол. мокр. пол. п.	1,66	3,05	3,56
XV Трудноћа, рађ...	0,01	0,00	0,00
XVI Ст. у пољ. пер.	0,00	0,00	0,00
XVII Урођ. наказ...	0,28	0,00	1,58
XVIII Симпт. значи...	0,06	0,00	0,00
XIX Повреде ...	3,44	3,05	4,74
XX Спољ. узр. об	0,09	2,44	0,40
XXI Факт. који утичу...	1,98	1,42	1,56
Остало	1,29	0,81	0,40

Од јануара 2009. године Републички завод за статистику, поред зарада исплаћених запосленима код правних лица, при израчунавању просечних зарада узима у обзир и зараде исплаћене запосленима код предузетника.

ПЕНЗИЈЕ
Прос. износ пенз.
33.112
32.067
31.654
31.013
28.337
28.002
25.217
27.940
26.375
24.591
23.155
21.297
18.539
13.368
13.096

22.784

31.864
25.941
31.664
32.161
28.538
28.137
27.000
31.284
30.130
29.894
27.474
26.287
22.163
16.722
13.730

23.740

8.384
8.384
8.210
8.372
19.341
10.043
16.687
9.813
6.188
11.433
11.293
8.599
8.397
8.291
8.340

8.353

ПРОСЕЧНА СТАРОСТ И ПРОСЕЧАН СТАЖ КОРИСНИКА СТАРОСНЕ И ИНВАЛИДСКЕ ПЕНЗИЈЕ У ГОДИНИ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА

ЗАПОСЛЕНИ

НОВИ	МУШКАРЦИ		У години оств. права	ЖЕНЕ	
	Старост	Стаж		Стаж	Старост
СТАРОСНЕ	60	33	1994.	31	56
	60	33	1995.	32	56
	58	34	1996.	33	54
	60	34	1997.	32	57
	60	34	1998.	30	57
	60	34	1999.	30	57
	61	34	2000.	30	56
	60	35	2001.	30	56
	61	38	2002.	35	58
	60	38	2003.	33	57
	60	38	2004.	32	56
	61	37	2005.	31	57
	60	36	2006.	31	57
	60	37	2007.	31	56
60	37	2008.	31	57	
ИНВАЛИДСКЕ	54	30	1994.	28	50
	53	30	1995.	28	49
	52	27	1996.	25	48
	51	27	1997.	25	47
	51	27	1998.	23	49
	51	27	1999.	22	49
	52	27	2000.	23	49
	51	27	2001.	23	49
	52	28	2002.	24	50
	50	26	2003.	23	49
	51	26	2004.	22	49
	53	27	2005.	23	50
	53	26	2006.	22	50
	53	26	2007.	21	49
55	26	2008.	21	51	

САМОСТАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

СТАР.	62	35	2008.	31	57
ИНВАЛ.	55	24	2008.	19	49

ПОЉОПРИВРЕДНИЦИ

СТАР.	64	21	2008.	20	60
ИНВАЛ.	55	18	2008.	17	53

ПЕНЗИЈЕ ПО ОПШТИМ И ПОСЕБНИМ ПРОПИСИМА

Окт. 09.	Број	%	Прос. пенз.	КАТЕГОРИЈА
Општи прописи	1.212.744	91,95	21.365	ЗАПОСЛЕНИ
Уч. НОР-а	77.454	5,87	21.994	
МУП	24.529	1,86	37.878	
Рудари	2.528	0,19	21.835	
Администр.	1.132	0,09	28.785	
Изузетне МИП	315	0,02	29.197	
Академици	33	0,003	57.280	

Општи прописи	51.111	95,82	21.439	САМОСТАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ
Уч. НОР-а	2.229	4,18	18.655	

Општи прописи	217.703	96,92	8.144	ПОЉОПРИВРЕДНИЦИ
Уч. НОР-а	6.908	3,08	8.142	

СТРУКТУРА ОСТВАРЕНИХ ПОРОДИЧНИХ ПЕНЗИЈА

ЗАПОСЛЕНИ

Децембар	После смрти:		
	Осигу- раника	Кор. стар. пенз.	Кор. инв. пенз.
2003.	27,88	28,75	43,37
2004.	26,84	29,72	43,89
2005.	26,04	29,75	44,21
2006.	25,85	30,19	43,96
2007.	25,86	30,68	43,64
2008.	25,63	31,21	43,16

БРОЈ КОРИСНИКА СТАРОСНЕ ПЕНЗИЈЕ КОЈИ СУ СЕ ОПРЕДЕЛИЛИ ЗА ПОРОДИЧНУ ПЕНЗИЈУ

Децембар	Жене	Мушк.	Укупно
2005.	7.506	267	7.773
2006.	8.653	205	8.858
2007.	10.379	247	10.626
2008.	12.048	275	12.323

БРОЈ КОРИСНИКА ИНВАЛИДСКЕ ПЕНЗИЈЕ КОЈИ СУ СЕ ОПРЕДЕЛИЛИ ЗА ПОРОДИЧНУ ПЕНЗИЈУ

Децембар	Жене	Мушк.	Укупно
2005.	4.783	283	5.066
2006.	5.497	255	5.752
2007.	6.424	289	6.713
2008.	7.273	312	7.585

СТРУКТУРА КОРИСНИКА ПЕНЗИЈА ПО ВРСТИ ПЕНЗИЈЕ ОД 1960. ГОДИНЕ

Децембар	Старосне	Инвал.	Пород.
1960.	28,66	40,14	31,20
1965.	34,65	40,21	25,14
1970.	36,89	38,54	24,57
1975.	37,09	35,59	27,32
1980.	35,96	37,63	26,41
1985.	33,99	40,11	25,90
1990.	34,83	40,72	24,45
1995.	40,41	35,74	23,85
2000.	43,11	31,94	24,95
2005.	46,31	28,98	24,71
2008.	50,54	25,59	23,87

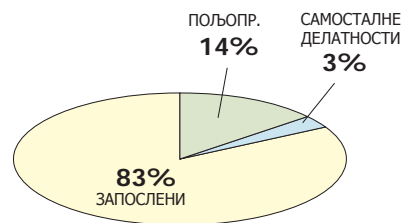
ИЗВОД ИЗ ЗАВРШНОГ РАЧУНА ЗА 2008. ГОДИНУ (структура прихода и расхода)

ПРИХОДИ		РАСХОДИ	
Допринос	60,48	Пензије	83,68
Буџет	35,46	Допр. здр.	10,45
Остало	4,06	Ост. права	3,71
		Ост. расх.	1,54
		Издаци	0,62

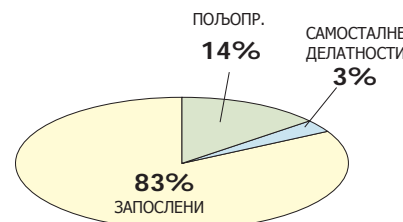
ПРОСЕЧНО КОРИШЋЕЊЕ ПЕНЗИЈЕ

2008. година		Мушк.	Жене
Стар. пенз.	Запосл.	16	18
	Сам. дел.	11	12
	Пољопр.	12	13
Инв. пенз.	Запосл.	18	21
	Сам. дел.	11	9
	Пољопр.	9	8

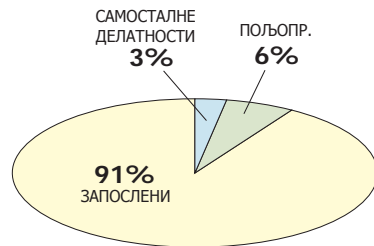
СТРУКТУРА КОРИСНИКА ПЕНЗИЈА

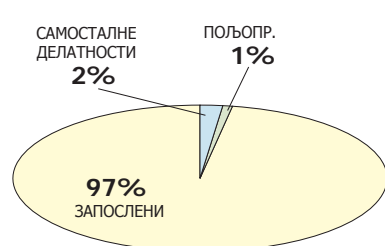
СТРУКТУРА КОРИСНИКА НАКНАДЕ (ЗА ПОМОЋ И НЕГУ)

СТРУКТУРА КОРИСНИКА НАКНАДЕ ЗА ТЕЛЕСНО ОШТЕЋЕЊЕ (повреде на раду и проф. обољења)

СТРУКТУРА КОРИСНИКА НАКНАДЕ ЗА ТЕЛЕСНО ОШТЕЋЕЊЕ (остале повреде и болести)

Припремио: Радомир Гојковић

САВЕТИ ИСКУСНЕ ДОМАЋИЦЕ

Брзо до слатке трпезе

За свечане прилике могуће је припремати торте или колаче који не захтевају пуно времена, искуства ни новца. Ево неких идеја

Торта са водом

Тесто се пече у округлој модели за торте, али пошто је издашно, може се пећи и у тегли величине око 34x24 цм, с тим што се стави папир за печење, премаже масноћом и после презлама или брашном. Пече се на 180-200 степени 30-45 минута, зависно од дебљине теста и састава. За време печења не отварају рерну да тесто не спласне. Кад је печено искључити, врата рерне одшкринуту и тек након неколико минута извадити. Охлађено тесто пресећи на два или три дела, зависно од дебљине, па попрскати сваки део са 2-3 кашике сока од поморанџе, лимуна или неким воћним сирупом. Може се танко премазати пекмезом и тек онда филовати. Да би колач омекшао и упио сокове, пожељно је да се припреми дан пре употребе.

Тесто са врућом водом: мутити пет жуманаца с 200 г

шећера па кад је напола умућено додати, једну по једну, пет кашика вруће воде; кад се шећер растопи додати 250 г брашна помешаног са пола кесице прашка за пециво и снег од пет беланаца.

Лимун или поморанџу држати око 15 минута у врућој води, па испрати под млазом воде и, по могућству, изрибати, а онда у тесто нарендати пола корице.

Тесто са хладном водом: мутити четири жуманца с 300 г шећера, кад је напола умућено додати једну по једну 10 кашика воде, затим 100 г млевених ораха, кесицу ванил шећера, може кашика рума, 200 г брашна са пола кесице прашка за пециво и, на крају, снег од четири беланаца. Корицу лимуна или поморанџе користити као у претходном рецепту.

Торту премазати кремом по жељи, на пример:

– **први крем:** скувати пудинг уз додатак две кашике брашна, кад се охлади умешати 50-100 г бутера или маргарина па тиме премазати доњу кору; преко крема густо поређати колутуће банане или коцкице поморанџе, ананаса или кивија, ставити горњу кору, премазати је кремом и украсити струганом чоколадом или шлагом. Ако се тесто сече на три дела, могу се користити и две врсте воћа;

– **други крем:** пенасто умутити четири жуманца са 150 г шећера па додати 75 г брашна и пет дл млека претходно прокуваног са шипком ваниле или ванил шећером и мало охлађеног, и кувати на пари док се не згусне (то је основни посластичарски крем); додати 150-200 г умућеног бутера или маргарина и 100 г омекшале чоколаде или 100 г пропржених и

сецканих или млевених бадема, ораха, итд;

– **грилијаж:** отопити док не добије светлобраон боју 250 г шећера па умешати 250 г пропржених и млевених ораха, лешника или бадема, масу истрести на поуљену радну плочу или тањир, кад се охлади и стегне, одвојити парче које ће се исцкано користити за посипање, а остало самлети и умешати у основни посластичарски крем са бутером или маргарином и филовати торту, а мало оставити за премазивање горње површине и посути сецканим плодом.

Обланда

Већу обланду ставити на влажну крпу да омекша па је премазати надевом: умутити по 120 г бутера и прах шећера па додати по 120 г млевених ораха и ситно издробљеног кекса; урлати и ставити у фрижидер да се стегне. Може се прелити глазуром од чоколаде. Сећи на колутове.

Јабукe

Дно правоугаоне зделе прекрити пишкотама или четвртим кексом навлаженим у воћном сирупу или слаткој кафи, па ставити надев: око килограм ољуштених и на колутуће исечених јабука пирјанити у мало воде са кашиком лимуна и 2-3 кашике ше-

ћера или меда, може и сувог грожђа, па кад омекшају, изгњечити их виљушком, умешати два воћна пудинга разумљена са мало воде и мешати док се маса не стегне; преко опет поређати навлажени кекс. Кад се охлади, ставити у фрижидер да преноћи и премазати шлагом.

Медeњаци

Замесити 500 г брашна (с пола кесице прашка за пециво), 250 г меда, 100 г шећера, два јајета, 80 г бутера или маргарина, кашичицу цимета и шест уситњених каранфилића, развити кору дебљине око 0,5 сантиметра и вадити погачице у које се може утиснути по комадић ораха. Колачи су меки док су топли и тек после неколико дана. Држати их у папирнатој кеси или тегли.

Кифлице

У 300 г брашна умешати пола кесице прашка за пециво и наврх ножа соли, додати 200 г омекшалог бутера или маргарина, јаје, 100 г шећера и 100 г млевених лешника, од теста правити кифлице

и пећи на 200 степени. Врхове печених кифлица умочити у отопљену чоколаду (50 г са кашичицом путера и пет капи уља) и посути их лешником.

Куглице

Куглице величине ораха, које се после уваљају у кристал шећер, стругану чоколаду или кокосово брашно, могуће је правити од разних смеша:

– **смокве:** умесити 250 г млевених смокава са по 100 г прах шећера и млевених ораха, беланцетом и кашиком рума или лимуна;

– **кестен:** отопити 100 г шећера у 0,5 дл млека и измешати са 300 г кестен пиреа, 100 г ољуштених и млевених бадема, 70 г омекшалог путера, може и кашичицом рума; ку-

глице уваљати у чоколаду у праху;

– **дуње:** ољуштене и исецкане дуње скувати у мало воде и оцедити, у води у којој су куване скувати густ сируп од шећера (на килограм пиреа од дуња потребно је 800 г шећера), додати дуње и, уз мешање, кувати док маса не почне да се одваја од дна посуде; може се додати мало пропрженог и сецканог ораха или бадема; куглице уваљати у кристал шећер; на исти начин праве се и куглице **од јабука** с тим што на килограм пиреа треба 400-500 г шећера;

– **мед и сусам:** измешати шољу млека у праху, 1,5 шољу меда и 1,5 шољу пропрженог сусама, правити куглице и уваљати их у пропржен сусам.

Пуслице

Припремљена маса се шприцем, посебном кесом са доњим отвором или кашичицом наноси на подмазану и брашном посуту тепсију; пуслице се суше у рерни на око 150 степени:

– **кокос:** у улупан снег од четири беланца додати две кашике сока од лимуна и по-

степену 250 г шећера па кад снег буде густ, умешати 250 г кокоса и правити пуслице;

– **урме:** измешати 250 г исецканих урми, 250 г млевених ораха, 250 г шећера и јаје; кад се пуслице просуше у рерни, могу се украсити течном чоколадом;

– **лимон:** на пари умутити густ снег од три беланца, 300 г шећера у праху и соком једног лимуна; пазити да пуслице у рерни не пожуте.

Печени колачићи

Тесто се најчешће развије у кору дебљине око пола сантиметра и модлицом (може и ракијском чашицом) ваде разни облици; шапе се пеку у посебним модлама. Пече се на 180-200 степени око 15 минута. Још топли, колачићи се уваљају у прах шећер или се крајевима умоче у глазуру од чоколаде:

– **бадем:** пенасто умутити 200 г путера или маргарина, додати два жуманцета, 100 г шећера, кесицу ванил шећера, 100 г ољуштених и млевених бадема и 350 г оштрог брашна па замесити тесто, развити кору и вадити колачиће;

– **чоколада:** пенасто умутити шест јаја са 350 г шећера, додати 120 г ољуштених и млевених бадема, 180 г стругане млечне чоколаде и 600 г брашна са пола кесице прашка за пециво;

– **линцери:** пенасто умутити 220 г путера или маргарина са 80 г шећера у праху, додати једно јаје, 50 г какаа и 200 г брашна; правити мале погачице и пећи на 180 степени, па печене две по две

спојити неким желеом или густим кремом и допола умочити у глазуру од чоколаде;

– **шапе:** измешати 300 г брашна са пола кесице прашка за пециво, 300 г млевених ораха, 100 г шећера, 250 г путера, маргарина или масти и једним јајетом, сипати у подмазане калупе за шапе и испећи;

– **овсене пахуљице:** замесити 200 г брашна са пола кесице прашка за пециво, 200 г овсених пахуљица (претходно преливених са три кашике топлог млека и остављених да упију), 100 г сецканих смокава, 50 г сецканих урми, 50 г пропрженог и млевеног лешника, 100 г сувог грождја (претходно преливеног са три кашике лимуновог сока да упије), 75 г отопљеног меда, 50 г отопљеног путера или маргарина и три јајета умућена са 100 г шећера; правити лоптице, дланом их мало спљоштити и пећи, или масу истрести у подмазану тепсију и, кад је печено, сећи у коцкице.

Ролат

Замесити једно беланце, 100 г млевених ораха, 100 г шећера у праху и три ребра стругане чоколаде. Алу-фолију посути шећером или млевеним орасима и на томе развити кору дебљине око 0,5 цм у облику правоугаоника и премазати наредом: пенасто умутити 50 г путера са 100 г шећера у праху, додати кашичицу лиму-

новог сока и пасирано тврдо барено жуманце; кору урлати тако да ролат буде око два сантиметра у промеру, завити у фолију и ставити у фрижидер; сећи на колутиће.

Пензионерка Кова

**НОВЕ НЕВОЉЕ
НА ПЕЛОПОНЕЗУ:
ДУЖНИЧКА КРИЗА У ГРЧКОЈ**

Пензије још само годину дана

Неочекивано суочавање са дугом од 300 милијарди евра и очекивана најава нове пензијске реформе, пре него што је спроведена стара

Ако је то што се комшији разболе-ла крава нека утеха (а у цивилизованом свету то не би требало да буде), онда да се тешимо тиме да су се Грци нашли у невољама које озбиљно прете не само да им покваре имиџ, него и утисак стечен последњих деценија да су стара чланица Европске уније која може да служи као узор новим, или онима који имају жељу да то постану.

Отрежњење је донео децембарски податак да је дуг земље достигао вртоглавих 300 милијарди евра, да је буџетски дефицит нарастао на астрономских 12,7 одсто бруто националног производа, надмашивши чак четири пута лимит дозвољен чланицама ЕУ које, у „еврозони“, користе заједничку валуту, што је најимпресивнији пример финансијске интеграције у Унији.

Ситуација је оцењена као највећа дужничка криза у новијој историји Грчке, која, како је саопштено у Атини, неће одмах звати хитну помоћ у лику Међународног монетарног фонда, већ ће влада покушати да хитним реформама промени стање (и навику) да се у земљи више троши него што се привређује.

Да спроведе тако тежак задатак запало је новој влади Јоргоса Папандреуа која је, после привременог опозиционог стажа, на ванредним изборима у октобру поново преузела национално кормило. Социјалисти (ПАСОК) овога пута ће, међутим, бити на већим искушењима

ма него раније. Мораће прво да предузимају непопуларне мере, у околностима када је у земљи већ зацарила култура ниске толеранције на промене, а велике на протесте.

Наравно, међу резевима који се већ најављују јесте и политички најнепопуларнији: промена пензијског система.

Гледано са стране, то је на неки начин изненађење јер је претходна реформа у парламенту усвојена тек недавно, у марту 2008, и, по мерама које је предвидела, била је прилично свеобухватна. Стотинак пензијских фондова тада је реорганизовано и сведено на само 13, што је подразумевало смањење трошкова њиховог администраирања, укинута су многе шеме за привремено пензионисање, године за одлазак у пензију утврђене на 65 за мушкарце и 60 за жене...

Ваља се подсетити (могу се прелистати и стари комплети овог часописа) да је

тадашња реформа усвојена тесном парламентарном већином, у околностима жестоких протеста синдиката, и противљења ПАСОК-а. Папандреу је тада, као лидер опозиције, грмео како „влада краде паре народу“, народу који је „муко трпно радио за своја пензионерска права, а сад му се то подмукло узима“.

Папандреу је сада у другој улози и мора другачије да размишља, јер је принуђа да се ствари и у пензијском систему поново промене већа него пре скоро две године. И тада се тврдило да је систем неодржив на дуги рок и да ће, не промени ли се, банкротирати. Сада је то још изгледније: ако не смањи своје обавезе према корисницима с једне, и не повећа прилив новца с друге стране, систем ће колабирати већ за 15 година.

Тих 15 година могло би се посматрати и као далека будућност, да није једне изјаве која се чула после открића да је зе-

мља до грла у дуговима – изјаве да земља има тек толико да пензије исплаћује само још годину дана.

Папандреу је најавио да ће нови систем бити уобличен и пуштен у процедуру за усвајање већ средином идуће године, дакле за шест месеци. Не зна се шта ће све подразумевати, али се наговештава да би међу новим мерама могло да буде даље смањивање броја фондова, овога пута са 13 на само три, уједначавање старосне границе за престанак активног рада и за мушкарце и за жене (65 година) и слично.

У пензијском сектору у Грчкој је иначе највећа неравнотежа између потреба и могућности: за пензије се тренутно троши чак 12 одсто бруто националног производа.

Влада има солидну већину да нове мере, какве год биле, спроведе, али остаје да се види какве ће прилике дотле бити у Грчкој, којој прете социјални немири много већи од побуне младог света која је беснела тачно пре годину дана на улицама Атине и других градова, када је повод био убиство једног младића од стране полиције, а суштински разлози много дубљи.

И Грчка је, наиме, на Балкану, где се суочава са нама и те како познатим „балканским синдромом“: да су цене европске, а плате локалне.

Остаје да се види којим ће магичним штапом и каквим политичким акробацијама Папандреу успети да смањи број запослених у државном сектору, у коме данас ради сваки четврти запослени. До тога се стигло због праксе последњих деценија да се социјални немири предупређују – већом дарезљивом државом као послодавца.

Већ је најављено да ће једна од главних мера бити да се на сваких пет државних чиновника који одлазе у пензију, запошљава само један нови. То ће на први поглед решити један проблем, али створити други: мање запослених издржаваће већи број пензионера.

Како год било, Грчка не може даље по старом, мада јој је једно време ишло веома добро. После Олимпијаде 2004, за коју је потрошено много новца, олимпијски дух као да је сишао и у економију: раст је до избијања светске економске кризе био међу највишим у ЕУ – између четири и пет одсто годишње. Али то је изгледа прикривало системске мањкавости, попут сиве економије која и данас износи 30 одсто БНП-а, што подразумева пореске утаје и системску корупцију.

Неће догодине бити лако ни Папандреу, ни Грцима, а поготово грчким пензионерима, садашњим и будућим.

Милан Бекин

Хрватска: узбуђење због божићница

У хрватским јавним и државним службама, а понегде и на улицама, ових дана влада велико узбуђење, не због Божића већ – због божићница!

Традиција се, наиме, показала јачом (и бржом) од кризе: иако је хрватска влада одлучила да се божићнице ове године преполове на свега 625 куна (близу 90 евра), у шездесетак здравствених и високошколских установа запослени су већ добили по (прошлогодишњих) 1.250 куна. У већини губиташких јавних предузећа такође су поделили бар по 1.000-2.000 куна, у неким мегафирмама чији послови пропадају раднике су обрadowали с близу 3.000 куна... Они још празних руку, као пулски

комуналци и ватрогасци, кренули су у штрајк, а синдикати масовно тврде да ће празничне додатке добити – макар на суду.

Истовремено, радници којима се утврди професионално обољење узроковано азбестом, од 1. јануара могу да рачунају на старосну пензију – без обзира на то колико су стари и колико имају радног стажа. Наиме, посланици Хрватског сабора допунили су средином овог месеца закон којим им је то омогућено и најављено да ће им обрачунате пензије бити увећане 26 одсто. Ово повећање следује и раније пензионисанима са професионалним обољењима узрокованим азбестом.

Црна Гора: заштита у „швајцарцу“

И поред пада прихода од доприноса, пензије у Црној Гори наставиће да се исплаћују редовно и наредне године, најавио је први човек тамошњег Фонда ПИО мр Радоје Жугић.

Подсећајући да су примања црногорских пензионера, за разлику од замрзнутих пензија њихових исписника у региону, ове године три пута повећавана (децембарске пензије су ванредно порасле 10 одсто у јануару, а редовно усклађивање било је 4,9 одсто за јануар и 2,45 одсто за јул), Жугић је нагласио да се показало да „дуго оспоравана и критикована

швајцарска формула“ (усклађивање пензија по пола с растом зарада и с растом цена) садржи својеврсну „брану“ која штити пензионере од пуног утицаја кризе.

Ипак, зарад штедње, из владе су саопштили да су поштански трошкови доставе пензија на кућну адресу превисоки, па је у току акција усмеравања пензионера на (бесплатан) пријем пензија преко текућих рачуна у пословним банкама. Онима који због болести или немоћи не могу до банке, Фонд ПИО партиципираће део трошкова доставе пензија.

Пензионисање подмлађује

Већина особа се након одласка у пензију осећа помлађено и здравије, тврде шведски и британски стручњаци.

Истраживачи са универзитета у Стокхолму и њихове колеге с лондонског колеџа пратили су здравље 15.000 испитаника у периоду од скоро 10 година и утврдили да је код пензионисаних забележено „субјективно помлађивање“ већ у року од неколико месеци, посебно код оних који су радили у тешким условима.

С обзиром на то да је овакво дејство пензионисања било у најмањој мери изражено код особа које су биле веома задовољне својим радним местима, стручњаци закључују да би побољшање услова за запослене довело до знатног увећања њиховог субјективног осећаја здравља.

То ће постати још значајније у будућности када се додатно повећа број особа старије животне доби које ће бити присиљене да одлажу пензионисање, додају истраживачи.

ИАКО ИМАМО САМО ПЕТ ПРАЗНИКА, ТЕШКО ДА СМО ПРЕВИШЕ ПОСВЕЋЕНИ РАДУ

Бугарски корак уназад

Јапан има 15 празника, индијски чиновници празнују 38 дана, док у Европи предњаче Естонија, са 24, и Белгија са 18 обележених датума у календару

Поглед на календар овога пута је разочаравајући. Први јануар 2010. пада у петак, тако да ће новогодишње празновање да се сведе на три дана, закључно са недељом. А када се дочекивала ова, 2009. година, која је стигла у четвртак, тај један дан разлике омогућио је не само продужено викенд славље, него повезивање са Божићем, 7. јануаром. Занемарујући радни понедељак и уторак, многи су тако скупили целу недељу нерада, а они најспретнији, уз два-три дана годишњег одмора, узета за премошћавање, појавили су се на послу тек 12. јануара.

Сада се број комбинација сужава, али опет, како је Божић у четвртак, треба заборавити на петак као озбиљан радни дан. У том смислу, Нова година ће заправо почети тек у други понедељак. И не само у Србији.

Док су у некадашњој СФРЈ постојала три неприкосновена и календарски добро распоређена државна празника, Нова година, Први мај и Дан Републике (29. новембра) – а између њих и нерадни устанички и победнички дани – у данашњој Србији сада прослављамо Срећењски устав, 15. фебруара, а повратак традицији означио је поновно слављење Божића и Ускрса.

Ако би се само бројке рачунале, Србија би са пет званичних празника, односно осам нерадних дана (плус по дан за славу) могла да се сврста у земље највише посвећености ра-

Дан, два или десет: празници су право време за плановање

ду и дисциплини, што свакако није. С друге стране, један Јапан, који је појам свега што Србија није, има 15 националних празника који сами за себе говоре о менталитету и култури нације. Током календарске године, осим подразумевајућих пригодних датума, тамо се, између осталог, обележавају пролећна и јесења равнодневица, Дан пунолетства, Дан поштовања старих, па чак и Дан захвалности природи.

Као што Срби нису највреднији, мада немају много празника, тако листе земаља са одговарајућим „црвеним словом“ нуде друга открића и отклањају уврежена мишљења. Ко у Европи слави највише? Ово би могло да буде питање у квизу „Како да постанете милионер“, јер тешко да би некоме на памет пала Естонија са 24 празника или Белгија са 18, без обзира на то што нису сви празнични дани и нерадни, већ отприлике по две тре-

ћине. Следи затим Шпанија са 16, Кипар са 15, па Француска са 13 празнујућих датума. Прилично ниско на списку, са осам празника, налази се Британија а за ову чињеницу везана је и занимљива епизода од пре две године. Институт за истраживање јавности тада је покренуо иницијативу за увођење новог празника, дана хероја локалне заједнице, у првој недељи новембра, када би се самопрегорним грађанима додељивала признања. Предлог је додатно образложен околношћу да је период без празничног предах, између лета и Божића, предуг. Мада поздрављена као добродошла, идеја није прихваћена. Конфедерација радника у британској индустрији изашла је са јаким противаргументом, тај један дан коштао би британску економију шест милијарди фунти. То чак ни тако моћна привреда, попут британске, себи не може олако да приушти.

Ништа није бесплатно, па ни празновање, али и традиција се мора поштовати. Кинези покушавају да буду практични. Влада је средином децембра, први пут, издала календар празника у предстојећој 2010. години са прецизно наведеним нерадним данима али и суботама и недељама за делимично одрађивање. Празник пролећа, на пример, трајаће од 13. до 19. фебруара, али ће се потом радити за викенд 20. и 21. Исти је поступак и у случају осталих вишедневних празника.

Када су државни празници у питању, најбоље пролазе, увек и свуда, државни службеници. У Индији, „захваљујући њеној мултикултуралној и мултирелигијској демографској слици“ (могло се прочитати на једном блогу), број номиналних празника највећи је на свету. Према тврдњи економисте Прасуна Маџумдара, 2009. било их је чак 38. Кад се томе додају друга одсуства, викенди и годи-

Слободни дани за сломљена срца

Једна кинеска компанија запосленима омогућава необичну погодност: даје им слободне дане после прекида љубавне везе или развода брака. Наиме, свима запосленима гарантује се да после прекида љубавне везе могу да узму два, а у случају развода брака – три слободна дана.

Радници не морају послодавцу много да објашњавају разлоге, довољно је да кажу да нису имали среће у љубави. Једина невоља је што ову погодност могу да искористе само једанпут у две године.

Иако је јасно да тако брзо не могу да се савладају нерасположење и туга због разлаза са вољеним бићем, професор Гу Јун са шангај-

ског универзитета сматра да ће овај програм подршке да се покаже исплативим и послодавцу јер доприноси изградњи осећајније радне околине и већем разумевању међу запосленима.

Овакву погодност запосленима, међу којима су само жене, прва је, прошле године, понудила јапанска

маркетиншка фирма Hime & Company. У тој компанији, међутим, дужина одсуства зависи од старости запослене. Наиме, због сломљеног срца жене до 29 година имају право на највише два дана одсуства с посла, док њихове старије колегинице могу да добију – три слободна дана.

С. М.

Ко каже да су Шкотланђани шкрти

За Шкотланђане важи уверење да су шкрти. Да то, ипак, није правило сведочи и несвакидашњи гест једног житеља Шкотске: Ерик Гордон Даглас је тестаментом оставио више од 200.000 фунти градовима широм света који су му имењаци.

За његову необичну опоручу сазнало се када је у енглески град Даглас Боро стигао чек на око 10.000 фунти. Градско веће је покренуло истрагу о уплати и сазнало ко је давацац, али и да ће исти износи стићи у још 20 градова широм света.

Представник за штампу града Даглас Боро, првог у који је приспела несвакидашња новчана пошиљка, није крио чуђење што се неко непознат одлучио да уштеђевину остави градовима у којима никада није боравио, али је истакао да је Дагласов гест великодушан и – оригиналан.

С. М.

Стидљиви сироти милионери

Преко сајта отвореног у САД за милионере који желе да, у дискрецији, продају накит, јахте и остале вредности да би у време рецесије дошли до потребног новца, у првих десет месеци остварена је продаја од 180 милиона долара.

Многи људи били су приморани да продају или размене луксузне ствари које поседују, али на дискретан начин да би избегли осећај стида или nelaгодности током трансакције, објашњавају оснивачи сајта.

Приликом пријављивања на сајт корисници морају да доставе доказ да су њихови приходи виши од два милиона долара, на аукцијама је могуће понудити све, од аутомобила и уметничких предмета до накита, а оснивачи сајта задржавају пет одсто од цене продајног предмета.

М. И.

шњи одмори, наводи овај аутор у критичком осврту, испада да чиновници у Индији раде мање од 200 дана годишње.

За владине службенике у Киргизији нема оваквих података, али се зато зна да цела земља неће радити од 1. до 10. јануара. Влада у Бишкеку званично је прогласила нерадним период од петка 1. јануара до недеље 10. јануара, а исто је поступила и Јерменија.

Ко зна, можда је то рационалније од спајања датума и илегалног празновања. Овако се бар зна с чиме може и не може да се рачуна. Иначе, док цео свет, готово без изузетка, слави Нову годину, махом 1. јануара, а понегде као код нас још и другог, Бугари су начинили корак уназад. Уз 1. јануар, они су ове године огласили нерадним и 31. децембар. И то није без логике. За све што стиже у Новој години и са њом, треба се што боље припремити.

Данка Драгић

ЦРВЕНИ КРСТ КРАГУЈЕВЦА

Храна „на точковима”

До краја овог месеца, 400 Крагујевчана из 160 породица треба да добије пакете из акције коју Градска организација Црвеног крста спроводи под називом „Храна на точковима”. Наиме, ова помоћ намењена је грађанима старијим од 65 година, који немају некога да се брине о њима нити су у могућности да иду у народну кухињу да преузму топли оброк. У пакетима ће бити основне намирнице и средства за хигијену.

У народној кухињи крагујевачког Црвеног крста топли оброк прима 600 грађана из 260 породица, али је, како истичу у овој организацији, велики број старих у удаљеним селима којима је такође потребна помоћ других, затим самохраних родитеља инвалидне деце који нису у могућности да на неком од шест пунктова народних кухиња преузимају храну. Зато је планирано да се доставом пакета хране директно на адресе оних којима је помоћ најпотребнија, ублаже социјални проблеми и да то постане стална услуга намењена старима, болеснима и сиромашнима. **П. П.**

ЛОЗНИЧКИ ДОМ ЗДРАВЉА
БРИНЕ О СТАРИМА

Пензионерима „на ноге”

Дом здравља у Лозници, који послује у саставу Здравственог центра „Др Миленко Марин”, захваљујући новцу из државне касе намењеном пројекту јавних радова, запослио је недавно десет суграђана, и то два лекара, четири медицинске сестре, два возача и две спремачице, па се тако окренуо кућној нези пензионера и старих и немоћних Лозничана.

Здравствени радници пацијентима долазе „на ноге” од 7 до 21 час а у хитним случајевима остају уз њих и по два сата, све док се не увере да им је боље.

– Свака част овим младим и вредним хуманистима и стручњацима. На овај начин лозничко здравство показује да брине о нама старима, који нисмо у могућности да увек одемо до болнице – каже Милисав Алимпић (80), из села Брадић.

Овакав вид бриге о старима ће, већ од наредне године, бити законска обавеза домова здравља у Србији.

З. Ђурић

ПИРОЋАНАЦ КРСТА СПАСИЋ С ПУШКОМ И У 90 ГОДИНА

Кад зечеви проверавају ловце

Не зна се број километара које је прешао за 65 година ловећи по Старој, Сувој и Влашкој планини

Два добра разлога одвела су нас у посету нашем суграђанину, Пироћанцу Крсти Спасићу Крци, како га још називају његови пријатељи: тог дана је прослављао 90. рођендан и 65 година активног бављења ловом. Затекли смо га у дворишту куће Спаси-

породици Спасић да мушка глава буде ловац. И син Душан се бави ловом двадесет година, однедавно им се прикључио и унук Дејан. Крста је најстарији ловац у пиротском крају. На деведесети рођендан надлежни из Ловачког удружења „Понишавље” у Пироту доделили су му титулу почасног члана.

– Био је новембар 1983, јутро светло и хладно. У лов на зечева кренули смо нас петорица другара. Искрено, нисмо уловили ни једног зеца. У неком тренутку, пошто смо били добро изгладнели, сели смо да ручамо. Тек што је запукетала ватра, дотрча однекуд огроман зец и скочи преко наше ватре. Изненађени, само смо га испратили погледом. Један колега рече: „Ето, кажем вам, дошао је да провери да ли смо будни” – присећа се радо овог догађаја деда Крста.

Не зна се број километара које је свих ових година прешао ловећи по Старој, Сувој и Влашкој планини. Зна сваку јаругу, сваки пропланак, све изворе на планинама. Деда Крсту иначе живот није мазио. Још као 13-годишњи дечак морао је на изучавање кожарског заната. Добро га је испекао захваљујући врсном мајстору Божидару Ђорђевићу из Пирота, али почео је Други светски рат...

По завршетку рата, војничку пушку заменио је ловачком, и запослио се у Комбинату вуне и коже „Драгош” где је радио 38 година, све до одласка у пензију.

Био је и члан КУД „Абрашевић” у Пироту, свирао виолину... Музика му је, вели деда Крста, ишла добро, али су му главни били пушка у руци и верни друг – пас Жоги уз њега.

Стево Панакијевски

ћевих како чита дневну штампу, и то без наочара. Онижи, плав, без бора на лицу, побијао је записани датум и годину рођења у личној карти.

Насмејан и ведар, присећао се деда Крста многих догађаја. Сваку причу је, углавном, почињао о лову, не случајно. Ловом се бави скоро цео живот. Одрастао је и стасао уз оца Стојана, такође страственог ловца. Традиција је у

Поларни дека већ 35 година

Браду још од Крстовдана пушта да расте, а посла је толико да је морао у помоћ да позове и старијег сина

У Смедеревској Паланци готово да нема домаћинства у чијем се породичном албуму не налази бар једна фотографија Драгана Лазића. Овај пензионисани виши референт при испостави Републичког завода за здравствено осигурање у граду на Јасеници већ 35 година пред новогодишње празнике облачи костим Деда-Мраза, а и овогодишњи лични јубилеј обележиће „радно“.

– Ја сам Деда Мраз са најдужим „радим“ стажом у овом делу Шумадије – износи Лазић. – Улогу деке са Северног пола преузео сам пре три и по де-

Драга успомена

Лазић је 2004. дошао до новог костима, а стари чува као драгу успомену. Ових дана траже га на све стране – зову из вртића, фирми, школа, а многи дародавци моле га и да подели поклоне малишанима у болници.

– Кад видим да су деца срећна и ја сам задовољан и испуњен докраја – поручује Лазић. – Сусрети с децом су непоновљиви. По природи радознала, понекад ме повуку за браду, али не марим. Заузврат ми испричају неку причу или одрецитују песмицу...

ценије, сасвим случајно. С обзиром на то да се бавим глумом, колеге с посла сматрале су да сам најпогоднији за такву новогодишњу улогу. Пристао сам, и од тада албуме пуне мојим и децијим фотографијама.

Лазић, ето, годинама живи за новогодишње сусрете, а малишани, које је некада држао на крилу и сами су постали родитељи. „Деда-Мразе, ви сте били мој Деда Мраз, а сада сте то и мом детету“, често му кажу у градском вртићу.

Из три и по деценије „стажа“ Лазић издваја епизоду са новинарком која га је убеђивала да малишани више не верују у њега као правог Деда-Мраза:

– Позвао сам је да кренемо заједно у један градски вртић. Доживела је нешто због чега је променила мишљење – деца су ме дочекала овацијама. Сад видиш да је Деда Мраз институција, кажао сам јој.

Лазић је првих година носио вештачку браду – посебно му је била драга она коју је добио на дар од глумца Милана Ђурђевића – а сада је и она аутентична:

– Браду већ од Крстовдана пуштам да расте да би таман стигла за другу половину децембра. За ову сезону мораћу само мало на бркове да додам беле, позоришне боје – смеје се наш саговорник који је због нараслог интересовања у „посао“ увео старијег сина Ђорђа. Јер, од Светог Николе до Нове године ради без предаха.

Драгољуб Јанојлић

Стрпљиво чекање на помагало

Подешавање поклоњеног апарата

У КИКИНДИ ЧЕСТИТКА
ЗА ПРАЗНИК

Слушни апарати на дар

У Кикинди је Светски дан особа са инвалидитетом обележен пријемом за представнике свих 18 инвалидских организација ове општине.

Сусрет са челницима локалне самоуправе протекао је у указивању на оно што тишти, али и охрабрују лица са хендикепом.

Одржано је још неколико пригодних манифестација поводом овог празника, од којих ваља истаћи ону у седишту Међуопштинске организације глувих и глвонемих северног Баната. Њихових 90 чланова, социјално најугроженијих и оних којима су дотрајали слушни апарати из општина Кикинда, Чока и Нови Кнежевац добили су бесплатно нова помагала. Ову, најконкретнију честитку упутио им је Савез глувих и наглувих Војводине, а пре годину дана већ је на исти начин обрадовано педесетак лица оштећеног слуха у северном Банату.

С. З.

У АЛЕКСИНАЧКОМ
ГЕРОНТОЛОШКОМ ЦЕНТРУ

Пружам ти руку

У оквиру програма јавних радова, у Геронтолошком центру „Јеленац“ у Алексинцу, једној од најстаријих установа социјалне заштите у Србији, увелико се остварује пројекат „Пружам ти руку“.

– Пројектом је обухваћено тридесетак социјално угрожених људи за које припремамо и у нашем клубу испоручујемо по један бесплатан оброк дневно. Истовремено, ови људи, такође без надокнаде, у нашем објекту могу да добију и основне здравствене услуге – каже Драган Веселиновић, директор Геронтолошког центра „Јеленац“.

Драган Веселиновић

Хоће ли кувати и идуће године

На овим пословима ангажовано је шесторо лица – пет неквалификованих радника и једна медицинска сестра. Пројекат је стартовао 15. јула, а завршава се 14. јануара.

– Има потребе да се са оваквим пројектом настави. Међутим, ми немамо новца за то, па ћемо се обратити општини да нам помогне и, уз одређену партиципацију корисника услуга, верујем да ћемо наставити са остваривањем пројекта – наглашава Веселиновић.

Вредност пројекта је 1,316 милиона динара, за шта је из буџета Србије обезбеђено 1,106 милиона, општина Алексинац дала је 120.000, а Геронтолошки центар 90.000 динара.

Срђан Илић

ПЕНЗИОНЕР РАДОМИР СТЕВАНОВИЋ ИЗ ВЛАШКОГ ДОЛА

Сељаку је најтеже

У овој земљи, он би, после доктора и медицинских сестара, требало да буде највише плаћен

Са супругом Милицом у винограду

Пензионер Радомир – Рајко Стевановић, из села Влашки До у општини Смедеревска Паланка, иако је нешто више од 18 година радио са супругом Милицом у Ослу у Норвешкој и има пристојну пензију, пољопривреде се још није одрекао. Витални пензионер, који је прешао седамдесету, на свом имању од седам хектара дневно ради по 16 сати. Чува Рајко две краве, свиње, кокошке, има воћњак са шљивама и јабукама, виноград где од доброг грождја прави ракију и вино. Каже нам, све то ради за кућу, за кћерке и унуке који живе у Београду, помало раздели и пријатељима, а то што произведе неће да прода.

– Моја младост, не повратила се. Било је беде и сиротиње, сећам се када бака направи гибаницу, пошто нас је било много у кући, када дође ред на мене ја добијем толико да имам за два залога-

ја. По струци сам грађевинац, али знам да радим керамику, да постављам ламперију, ламинат, бавим се браваријом – вели Рајко.

Рођак, који је у Норвешкој био у концентрационом логору па после остао да живи тамо, 1976. године одвео је Рајка и Милицу у Осло да обиђу знаменитости. Међутим, њима се тамо допало па су у Ослу провели нешто више од 18 година. Рајко је радио у приватној грађевинској фирми, а Милица је одржавала бирое и канцеларије.

– У Норвешкој се много даје људима који су социјално угрожени. Они одлазе свако јутро да, преко касе социјалне комуне, подигну рецимо 1.000 динара за дневне трошкове. Много се помаже и пољопривреди, а не као код нас. Сељаку у нашој земљи је најтеже, мораш да радиш и по 16 сати дневно. Многи ће рећи, па лако је сеља-

ДРАГОМИР ЦОКИЋ ПЕНЗИОНЕРСКЕ ДАНЕ ПРОВОДИ
У РОДНИМ ВРАЖОГРНЦИМА

Огњиште за „Точак“

Драгомир Цокић Цоле, пензионер из Зајечара, иако је цео радни век провео у овом граду (у „Фабрици порцелана“ и „Југопетролу“), остао је везан за родне Вражогрнце у којима углавном проводи пензионерске дане, бдијући над пчелама и старајући се о плодном воћњаку. Већ три деценије Драгомир учествује у организовању Сабора народних обичаја „Вражогрначки точак“, који се прво одржавао у време Свете тројице (заветина села), а сада другог августовског викенда. За потребе „Точка“ уступио је преуређену етнокућу која постоји од пре два века.

– Моја кућа има српско огњиште у којем се, ево, већ две деценије справљају стара српска јела и хлебови за време „Вражогрначког точка“, а у дворишту приређују изложбе точкаша и песнички сусрети – каже наш домаћин.

Док је био запослен Драгомир је, онако „за душу“, у слободном времену сакупљао значке (има их више од хиљаду), узорке производа своје фабрике (пепеларе и значке) и стари новац. Поред тога, већ петнаестак година Цоле се бави проналажењем и истраживањем старина, бележењем легенди и писањем афоризама.

– Желим да љубав према традицији мојих родних Вражогрнаца пренесем

ку, он има брашно, јаја, сир, месо, воће, ракију, вино... А шта ја ту даље да вам кажем кад млеко, пшеницу, шљиве, вишње... дајемо по багателним ценама. Не љутим се на село и пољопривреду, али се љутим што нас „поткрадају“. Јер, ево, већ више од два месеца нису нам исплатили премију за млеко. У овој земљи после доктора и медицинских сестара сељак треба да буде највише плаћен – истиче пољопривредник из Влашког Дола.

Иначе, у два мандата Радомир – Рајко Стевановић био је делегат у СО Смедеревска Паланка и председник Савета месне заједнице Влашки До. Поред пољопривредних послова, Рајко има времена да прочита сву штампу, а нарочито „Глас осигураника“. Нађе времена и да помогне у селу око изградње новог дома месне заједнице, библиотеке...

Славољуб Костантиновић

на седамнаестогодишњег унука Бојана, у чему донекле и успевам. На Бојанову иницијативу ове године је организована ликовна колонија „Вражогрначки точак“ – каже нам овај заљубљеник у традиционалне вредности свог краја.

Мирко Славковић

ДУШАНКИ И ДАНИЛУ ПЕТКОВИЋУ ИЗ МАЛОГ КРЧМАРА ПОТОМЦИ ПРИРЕДИЛИ СЛАВЉЕ

Чували овце – сачували срећу

Пријатан јесењи дан у селу Мало Крчмаре, у општини Рача, донео је радост у дом Петковића – Душанке (82) и Данила (77). Како и не би кад је њихов син Жарко све припремио да родитељи са најближима обележе шест деценија складног и плодносног брака иако им, наравно, нису баш увек текли мед и млеко.

– Имамо сина Жарка, ћерку Божурку, снају Милоранку, зета Мирослава, три унуче, унука и седморо праунука. Ипак, деца су отишла за својом срећом, а ми остадосмо сами. Али, нисмо препуштени себи. Жарко редовно долази и брине о нама – почиње причу старина Данило, пољопривредни пензионер.

Његови и баба-Душанкини рођаци потврђују и да су они заслужили такву бригу. Када је Жарко зидао кућу, у Рачи, баба Цале, како је сви зову, пешице је, а то уопште није близу, на обрамици носила ручак за раднике. Сада им се то, ето, враћа, иако ни Жарку није лако. Радио је у „Застави електро“, остао без посла, сада обавља тешке послове на приватној фарми, али све стигне, наравно и да брине о родитељима.

А они су најрадоснији кад им дођу унучи и прауници, као на ову, више него златну свадбу. Онда забораве тешке године када су започињали заједнички живот, без очева које је однео ви хор рата, а Душанка и без мајке коју је изгубила још као беба. Забораве се и

тешке године надничења, а присети, уз шалу, како су се заволели чувајући овце, не успевши увек да их баш најбоље сачувају док су се загледавали једно у друго и сладили грождем и заједничким тренуцима у винограду, поред ливаде за испашу.

Али, складан брак су успели да сачувају. Буде лепо, лепо, али се и посвађају, па договоре... Присутни их задиркују: договор буде како баба каже, јер је она била велики борац и често водила главну реч.

Слављеници са потомством

Додуше, сада деда Данило води главну реч јер баба Цале слабо чује, па се и не укључује у разговор. Имала је и неколико тешких операција, али се, за своје године, прилично лако креће и крепко изгледа. Није ни чудо, веле да су у њеном роду дуговечни – 90 па и 100 година. Ето наде за још много заједничких виђења и лепих сећања.

Предраг Парезановић

ЗА 130 МАЛИШАНА ИЗ СРБИЈЕ

Празници у Грчкој

У суботу, 19. децембра, пут Грчке се упутило 130 деце без родитеља, расељених с Косова и Метохије, избеглица и из социјално угрожених породица у Србији, старости од осам до 16 година. Они ће и ове зиме, у организацији Црвеног крста Србије и Црвеног крста Грчке, у грчким породицама провести божићне и новогодишње празнике. У групи се налази 30 деце која су први пут обухваћена овим програмом. На позив грчких домаћина, с њима је отпутовало и петоро малишана из Републике Српске.

Од 1993. године, откад се овај програм спроводи, у грчким породицама се опорављало више од 17.000 деце.

Г. О.

ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

Излет у Врњачку Бању

Пензионери из Великог Градишта били су на излету у Врњачкој Бањи, у организацији Месне заједнице војних пензионера. Обишли су природне изворе минералних и лековитих вода, бањска лечилишта, а имали су и доста времена за

шетњу и разгледање ове наше познате бање.

Градиштански пензионери су успут посетили и две српске светиње – цркву Покајницу и манастир Копорин, у којима су их домаћини срдечно дочекали. **С. Пупазић**

БОСИЛЕГРАД

Новогодишњи пакети

Удружење пензионера Босилеград обезбедило је из свог фонда солидарности новогодишње поклоне за 150 најугроженијих пензионера – са најнижим примањима, болесне и непокретне. Пакети су подељени овим члановима у њиховим домовима, што их је обрадовало чак и више због посете и осећања да нису заборављени. Новац за пакете обезбеђен је тако што је петина чланарине уплаћивана у Фонд солидарности у коме се тако скупило 60.000 динара. Иначе, од близу 10.000 становника општине Босилеград, мало више од петине (2.315) чине пензионери. Акција ће бити настављена доделом пакета и за божићне празнике.

Владимир М. Стојменов

СУБОТИЦА

Радови и хлебови

Поводом Међународног дана особа с инвалидитетом, у Суботици је организована изложба ручних радова и обредних хлебова које су умесиле активисткиње тамошње Општинске организације инвалида рада. Осим представника орга-

низација инвалида рада Бачке, Сремских Карловаца и Планидишта, Републичког и Покрајинског савеза, овом догађају су присуствовали челни људи локалне власти, институција, друштвених и хуманитарних организација, сарадници и пријатељи.

Обележавању важног датума инвалидних лица присуствовали су и директор Покрајинског фонда ПИО, као и директори новосадске и суботичке филијале пензијског и инвалидског осигурања. У име успешне сарадње, Станко Нимчевић, председник ОО инвалида рада Суботице, доделио је златне плетке и захвалнице појединцима и организацијама. **И. М.**

ШИД

Дружења у анегдотама

Општинско удружење инвалида рада из Шида организовало је недавно за своје чланове једнодневни излет у Бању Врујци.

Према речима Веселинке Игић, председника овог удружења, том приликом су се подсетили свих активности којима су олакшали и улепшали живот чланова и њихових породица.

Међу Шиђанима су, иначе, најомиленија дружења (било да они неком иду у госте или да су домаћини), обично „зачињена“ анегдотама о којима се прича све до наредних сусрета и путовања. **И. М.**

Веселинка Игић:
Волимо путовања

БЕОГРАД

Шах као сећање

Упркос вејавици и „за инат“ онима који често кажу за пензионере да „немају паметнија посла но да играју шах“, одржан је други шаховски меморијални турнир у организацији Дневног центра

Овај брзопотезни турнир окупио је шеснаест учесника, судија Милисав Петаковић из шаховског клуба „Чукарчки“ водио је турнир беспрекорно. Победили су Томислав Поповић, Зоран Павковић и

Милијанка Јанковић и Томислав Поповић

и клуба за старије „Чукарца“. Сусрет играча београдских геронтолошких клубова покренут је у знак сећања на дугогодишњег вредног корисника чукарничког клуба Душана Ресавца, новинара, шахисту, иницијатора, утешитеља, измиритеља... који је знао тајну над тајнама – како измамити осмех и кад нам није ни до чега.

Тодор Боровић – сви из клуба домаћина. Турнир је улепшала Милијанка Јанковић, једина дама која се усудила да укрсти фигуре са бројнијим колегама у овој корисној можданој гимнастици. Главну награду, шаховску гарнитуру, уручио је председник Комисије за одмор и рекреацију организатора Миломир Антонијевић. **В. Витезовић**

ПРИЧАЛА МИ МОЈА БАКА

Зимски сан

Има ли начина да се разбије спрега политике, криминала, привреде и правосуђа, која је заробила земљу, па да кренемо напред

Неко вече смо ти се, чедо моје, сити издиванили код кума Стеве. Вратио се из Немачке после месец дана. Говорили смо му да сачека још мало на тај „шенген“, па да иде код сина без визе после Светог Николе. Али, воле он да преда све папире што тражи амбасада, па ако му због нечег не дају, да и не пакује кофер. А не да се опреми и купи карту, па да га на граници врате јер нема фотокопију пасоша оног коме се запутио, или да није спремио онолико пара колико ће оценити да му треба за боравак тамо, или, не дао бог, да му кум буде сумњив као особа која представља претњу јавном реду и миру, здрављу или унутрашњој безбедности.

И тако се он већ вратио из белог света кад се већина оних који имају с чим спрема да путује.

Баш је стигао да види на телевизији како наш министар од здравља прима вакцину против грипа. И таман да га приупитам је ли и њега запала нека од педесет милиона комада колико је Немачка купила, кад он груну да онај народ тамо неће да се вакцинише. И њихов министар здравља не скида се са ТВ екрана, прети другим таласом епидемије... Сад власти њихових покрајина хоће да продају бар нешто од залиха или макар да смање уговорене количине. Ја бих им препоручила да она почну да уговарају вакцине против козјег грипа који се, прочитала сам у новинама, појавио у Холандији. Пошто већ има више од две хиљаде оболелих, можда ће прогласити нову пандемију!

А што се нас тиче, све се нешто надам да ће, кад су већ замрзнуте и пензије, и прозори, и путеви – и тај вирус да се смрзне. А можда би нам било најбоље да се сад о Божићу наједомо, макар потрошили и целу пензију, умотамо у перине и утонемо у зимски сан, као мечке. Али знам, љуби те баба, да то не може. Нити смо подгојени, нити имамо добре логе, а није човеку ни дато да преспаватеш тешко време.

И док ми распредамо шта ћемо и како да преживимо 2010. годину, Милеса поче да нас теши како је читала да је Божа изјавио да ће Србија, чим уђе у Унију, добијати из европског буџета две-три милијарде евра годишње за регионални развој, људске ресурсе и пољопривреду. Није нас утешила, али насмејала јесте. Која црна Унија кад је председник тек предао нашу кандидатуру! Кад сви ти њени извештаји говоре да смо по свему на релу у свету. Само смо по корупцији и монополу међу првима. И по том основу држава сваке године штетује силне паре. Људи задужени за транспарентност и ови из Савета за борбу против корупције стално опомињу да су највеће штете у јавним набавкама и свим великим пројектима који се финансирају из државног буџета, попут грађевинских, здравствених и других, кад се новац прелива из јавног у приватни сектор. Наглашавају да новац од корупције завршава у приватним џеповима, у џепови-

ма повлашћених и оних којима позиција омогућава да спроводе корупцију, а таквих је највише у врху државе.

С отим се сложио и кум Степа, пошто је слушао и председника Тадића како говори о спреси политике, криминала, привреде и правосуђа, због које се све врти укруг, и која је заробила земљу па јој не да напред.

Да бар неко од политичара, дете моје, лупи шаком о сто и натера газде да радницима дају плате и подмире доприносе. А кад премијер каже „да је влада спремна да врло озбиљно прегледа пословање послодаваца“, онда то и да уради. Због оних који гладују, који се сакате, самоспаљују и леже по шинама.

Читала сам, чедо моје, како је грчки премијер одбио захтеве из Брисела – да се смање јавна потрошња и социјална давања, да се замрзну плате и да се мање издваја за пензије, а предложи економске реформе за снижавање буџетског дефицита. Није он ударио на сиротињу, него на оне који не плаћају порез, који развијају корупцију богатећи себе и своје, а на штету осиромашеног народа.

Знам ја, љуби те баба, да није лако владати државом, поготово кад треба удовољити интересима многобројних партнера из коалиције. Па колико су се само трудили да се усвоји буџет за следећу годину. Да не би оног једног гласа који је вагнуо, „ћерали би се они још“.

Него се нешто мислим, чедо моје, како би било лепо да ми стари немамо ово бреме година на леђима и тешке мисли у главама. Па да се радујемо празницима и оном мотором Лапонцу што са санкама и упрегнутим ирвасима доноси поклоне и испуњава жеље свима. Али, друго је време, дете моје. Можда ће, ипак, бар онај политичар са моторним санкама провозати који круг и по нашем шору.

Унука Ика

СТОЛИЦА ЗА КАДУ

АТЕСТ бр. 16/99

Они који су здрави и млади да им буде лепше, корисније и удобније, а за старије и болесне да им буде лакше, сигурније и погодније.

СТОЛИЦА ЗА КАДУ са вишеструком применом, за све ширине када. Черста, стабилна, носивости 240 кг.

1.500 дина. + ПДД

Тел. 011/34-13-181, 011/34-14-801

RADOST

Захвалност и честитка

Поштовани господине директоре
Бранко Јакшићу,
Најсрдачније захваљујем на брзом издавању решења о мом пензионисању.

Основна жеља мог јављања јесте у суштини да Вама, директору Филијале Пирот, лично, г. Милошу Таталовићу, као и свим Вашим сарадницима који су учествовали у прикупљању података и обради решења, посебно захвалим, јер сте решење урадили у рекордно кратком року. Тиме сте оповргли све примедбе појединаца који дају захтеве без потпуних података, а траже да решење добију врло брзо.

Као директор „Тигрове“ радне организације у Димитровграду имао сам јако добру сарадњу са Вашом филијалом, као и са Фондом у Београду и увек сам о Фонду, као целини, и посебно Вашој филијали, имао добро мишљење.

Жеља ми је да ме као пензионера дуго, дуго служите и да нас увек везују добар рад и добре успомене.

Користим прилику да Вама, Вашим сарадницима, Филијали и Фонду пожелим срећну Нову 2010, пуно здравља и успешног рада у њој!

С поштовањем и уважавањем,
пензионер Михаил Иванов,
Димитровград

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Дружење уз музику

Општинска организација инвалида рада Алексинац обележила је Међународни дан особа са инвалидитетом.

Дружење уз музику пријало је свим члановима и подсетило их да нису сами и заборављени.

Драган Поповић,
председник ООИР,
Алексинац

Укинути националне пензије

Морам да се јавим овим писмом и изнесем своје размисљање, а вероватно и мишљење већине обичних људи, о такозваним националним пензијама заслужних грађана.

Ко су ти заслужни појединци и ко је себи дао право да их одређује и именује и даје им невероватно високе „националне пензије“, наравно од нашег новца, док половина наших грађана једва саставља крај с крајем, а да и не говоримо о нама пензионери-ма? Зар рудари нису истакнути појединци који дају велики допринос развоју друштва, па стругари, столари, ливци, доктори, наставници и сви радници, а опет нису увршћени у групу „националних пензионера“.

У ову категорију, коју не познају ни много богатије државе, махом су стављени људи који су у току радног века могли „дебело“ да зарађују, а неки могу то и као пензионери, па се ове „дебеле“ националне пензије у највећем броју

случајева дају онима којима су објективно најмање потребне. А оним „заслужним појединцима“ који су као „истакнути“ зарађивали милионе и проћердали их не размисљајући о старости, не треба дати националне већ социјалне пензије које би им омогућиле да преживе. Зашто бисмо ми грађани плаћали туђе грешке?!

Зато бих предложио укидање националних пензија и увођење категорије социјалних пензија које би примали сви грађани старији од 65 година који немају никаквих прихода, па сада народ треба да их издржава. На овај начин би била задовољена правда па би сви стари и за рад неспособни били збринуте уместо само досадашња пензионерска елита „заслужних грађана“ коју је створила власт у циљу обезбеђивања погодности за себе у неким будућим временима.

С поштовањем,
пензионер Живорад Петровић, Крушевац

Инспекторат за рад (2)

Сремски округ

Сремска Митровица,
Светог Димитрија 8, II спрат
Тел.: 022/554-799
sr.mitrovica.ir@minrzs.sr.gov.rs

Мачвански округ

Шабац, Цара Душана 1/3,
III спрат
Тел.: 015/ 342-245
sabac.ir@minrzs.sr.gov.rs

Колубарски округ

Ваљево, Карађорђева 31,
I спрат
Тел.: 014/227-955
valjevo.ir@minrzs.sr.gov.rs

Подунавски округ

Смедерево, Трг Републике 5,
I, II и III спрат
Тел.: 026/611-251,
Паланка, централа:
026/317-904
smederevo.ir@minrzs.sr.gov.rs

Браничевски округ

Пожаревац, Дринска 2, I спрат
Тел.: 012/225-741,
012/213-761
pozarevac.ir@minrzs.sr.gov.rs

Шумадијски округ

Крагујевац, Саве Ковачевића 7,
сутерен, I и II спрат
Тел.: 034/336-245
kragujevac.ir@minrzs.sr.gov.rs

Поморавски округ

Јагодина,
Кнегиње Милице 80а, II спрат
Тел.: 035/234-481
jagodina.ir@minrzs.sr.gov.rs

Борски округ

Бор, Моше Пијаде 19, II спрат
Тел.: 019/544-041
bor.ir@minrzs.sr.gov.rs

Зајечарски округ

Зајечар, Генерала Гамбете 44,
III спрат
Тел.: 030/458-065
zajecar.ir@minrzs.sr.gov.rs

Накнадна уплата доприноса

? АЛЕКСАНДАР МИТИЋ – Доњи Милановац: **Бавио сам се приватном делатношћу од 1990, имам прекид плаћања, а наставио сам да плаћам доприносе до 2002. године када сам престао да радим. Да ли могу сада да поднесем захтев да уплатим за три године неплаћања да бих повезао радни стаж и колико би то износило годишње.**

ОДГОВОР: Ви као самостални обвезник уплате доприноса имате могућност да, по Одлуци о начину обрачуна доприноса за ПИО у поступку утврђивања својства осигураника, уплатите допринос за периоде када сте били пријављени на осигурање, а нисте измирили обавезе. Обратите се филијали ПИО према месту пре-

бивалишта. Допринос се уплаћује на најнижу основицу која важи у моменту уплате. У матичну евиденцију се уноси 35 одсто просечне зараде у Србији која је важила за годину за коју се допринос плаћа.

Тренутно, годишња обавеза по основу уплате доприноса износи 40.872,48 динара и важи до 1. 2. 2010. године.

Пуна инвалидска пензија

? ГОРАН ЗЛАТАНОВИЋ – Врање: **Молим вас за тумачење која су моја права и поступак за остваривање пуне инвалидске пензије. У прилогу дописа вам достављам решење Филијале Врање са пратећом лекарском документацијом.**

ОДГОВОР: Ви сте корисник накнаде у висини половине инвалидске пензије као инвалид рада коме је без његове сагласности престао радни однос. Ово право можете користити до остваривања права на старосну или инвалидску пензију. За старосну пензију, морали бисте да чекате 65 године живота. До тада, ако Вам се здравствено стање погорша, можете

поднети захтев за инвалидску пензију. То свакако подразумева и нову медицинску документацију која то потврђује (ова коју сте нам послали датира из 1997. године и вероватно Вам је послужила када сте постали инвалид рада), а за остваривање овог права потребно је да орган вештачења утврди да код Вас постоји потпун губитак радне способности.

Чекање исплате из Хрватске

? НЕНАД СПАСИЋ – Бела Паланка: **Отишао сам у старосну пензију 1995. са 20 година и девет месеци радног стажа од чега је 19 година остварено у Хрватској. Из Филијале Пирот сам 29. 7. 2009. године добио решење по коме ми се од 11.000 динара пензије одбија 7.000, а исто решење је, кажу, послато и у Хрватску. Отворио сам девизни рачун и послао тражени доказ да сам жив 7. 9. 2009, али од тог дана немам никакво обавештење или исплату. Не знам коме да се обратим.**

ОДГОВОР: У овом случају можете проверити само да ли је Филијала ПИО у Пироту доставила тзв. одштетни захтев у Хрватску, у шта не сумњам, јер је претходно неопходно рашчистити односе између два фонда ПИО, за период од када Вам је признато право на пензију из две државе до

данас. Затим се утврђује да ли Вама евентуално припада разлика у пензији за то време из Хрватске, као и који износ пензије Вам припада убудуће из једне и из друге државе. У нади да ћете до овог одговора већ добити пензију, морате показати још мало стрпљења.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

Без права и у будућности

? ВЕРИЦА ШОБИЋ – Богатић: **Рођена сам 1962. Муж ми је умро 1996, а деца и ја смо користили породичну пензију до 31. 7. 1998. године, када је мени, због заснивања радног односа, престао ово право, а за децу је утврђен нов износ. Како више нисам у радном односу, поднела сам захтев за признавање права на породичну пензију, али сам одбијена јер немам 49 година живота. Да ли ћу, када навршим 49 година, имати право на породичну пензију?**

ОДГОВОР: Нажалост, Ви ћете моћи више да остварите право на породичну пензију. Ово не зато што ове године немате 49 година живота, већ пре свега зато што сте у моменту престанка права детета на породичну пензију (престанком права на школовање 31. 8. 2002. године) имали 40 година живота. Ове, 2009. го-

дине, неопходно је да сте у том моменту имали 44 године живота. Идуће ће се тражити да у моменту престанка права детета имате 44 године и шест месеци живота, итд. Из ових разлога Ви не испуњава-те услов за признавање права на породичну пензију нити ћете то право у будућности испунити.

Нема откупа стажа

? МАРИЦА ЂОРЂЕВИЋ – Књажевац: **Послодавац намерава да прекине рад огранка фирме у Књажевцу и ја ћу у том случају добити отказ као технолошки вишак. Имам 55 година старости и 26 година и девет месеци радног стажа. У два наврата сам имала прекид у радном стажу, па ме за-нима да ли би послодавац могао да ми уплати доприносе за тај период када сам имала прекид радног стажа, за недостајући пензијски стаж до 35 година, као компензацију за обавезну отпремнину?**

ОДГОВОР: Налазите се у незавидном положају, јер ако останете без посла ни по годинама живота ни по радном стажу не испуњавате услове за одлазак у пензију. Једино ћете моћи да остварите право на накнаду код Националне службе за запошљавање, сразмерно дужини оствареног стажа.

Што се тиче откупа стажа до 35 година који наводите, морамо да Вас обавестимо да таква откуп стажа не постоји, тј. није предвиђен прописима из

ПИО. За сада постоји једино могућност укључивања у обавезно осигурање по члану 15 Закона о ПИО по коме можете по изабраној основици да плаћате допринос sukcesивно, месец за месецом, за период који Вам недостаје до испуњења услова за пензију. У Вашем случају то није неопходно, јер ћете свакако, пре него што бисте на овај начин навршили стаж од 35 година, навршити потребне године живота за одлазак у старосну пензију.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВЧИЋ	ПРИГОДНА ЧЕСТИТКА	РАНИЗИ БРАЗИЛСКИ ФУДБАЛЕР	ВОЂА ХУНА БИЧ БОЖИИ	КЊИЖИЦА СА РОКОВИМА	ЧОКОТ ВИНО- ВЕ ЛОЗЕ	ПОЛУОСТРВО У ГРЧКОЈ	ВРСТА КРУШКЕ
РИМСКИ РОБ, ГЛАДИЈАТОР	☐						
ЛАБОРА- ТОРИЈСКА ПОСУДА	☐						
ЛЕКОВИТО ПИЋЕ	☐						
МЕСТО КОД ПРИЈЕДОРА	☐				ПРЕДЛОГ: ПРЕМА ВРСТА КРАГНЕ		
СИМБОЛ ЗА АЗОТ	☐	МУШКО ИМЕ ХАЈДУЧКИ ПОМАГАЧ					
УЗВИК ВЕСЕЉА	☐		СИМБОЛ НО- БЕЛИЗУМА РАЗВРСТА- ВАЊЕ ПО ВРСТАМА			ОЗНАКА ЗА АМПЕР ДРЖАВА У АЗИЈИ	
КОЈИ НАМЕЂЕ СВОЈУ ВОЉУ	☐						
ОТЕКЛИНА	☐				ВИША КВА- ЛИФИКАЦИЈА ГРАД У ФРАН- ЦУСКОЈ		
ЗАВАРЕНО МЕСТО НА МЕТАЛУ	☐			ТУРСКИ ПЛЕМИЋ СТАНОВНИК ИРСКЕ			
ПОЗИТИВНА СТРАНА БИЛАНСА	☐						СТАРИ СЛОВЕН
2010		ЖЕНСКО ИМЕ УБРУС, ПЕШКИР					
БРБАНИН	☐						
ЈЕДАН РОДИТЕЉ	☐				СТАРИЗИ (СКР.) КОЦКА (ЛАТ.)		
СТАРИ ГРАД У АЛБАНИЈИ	☐			КОЊ У ПЕСМИ НЕМАЧКИ ФИЛОЗОФ ГЕОРГ			ЈУЖНО ВОЂЕ
НЕРЕАЛАН	☐						
СИМБОЛ НАТРИЈУМА	☐		РЕКА У ФРАНЦУСКОЈ ИТАЛИЈА				
ГРАД У ЈАПАНУ	☐						ОЗНАКА ЗА РАЗРЕД

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: Живорад, Атакама, Рат и мир, кладара, ок, аја, Аста, п, к, тиносл, Ака, апа, рате, ан, имитати, каротин, ата, Ија, ато, ар, пришт, с, а, таст, Саратов, оштрило

Миленко Косановић

Далеко смо догурали

Нема нам друге, мораћемо и у 2010. полако да се преоријентишемо на – брзе пруге.

С обзиром на то колико смо дуго ове године тапкали у месту, далеко смо догурали.

Новогодишња трезвењачка: с будалом је увек лако пити, али је прилично тешко трезнити се с њим.

Никола Станковић

Новогодишњи звекири

Не бацајте петарде у контејнере. Нису за јело.

У Новој години певам по кућама. Нарицаљке – гратис.

Плаче мој Снешко Белић. Растужио га наш празан лонац на глави.

И јелка у Народној скупштини биће окићена. Празним пакетима.

Зоран Богдановић

Црно нам се пише

И зими човек може да обере бостан.

Што је власт слађа, толико је растанак горчи.

Црно нам се пише од оних који нас гледају „бело“.

Једном је опекао прсте, па је онда потурао туђе.

Зоран Чукић

Брана Николић

Конфете

У Новој години ме прате лепе жеље. Нажалост, ни једна да ме стигне.

Неки политичари се и даље не посипају конфетама већ само – пепелом!

Нећу моћи, уз ову кризу, да дочекам Нову годину. Закрпићу стару.

Хајде што немам јелку. Али, изгледа да ће ми побећи и прасе.

Нова година је као кредит. Једном је слаavimo, а целе године отплаћујемо.

Од државног колача неко добије фил, неко колач, а неке остане само подметач за торту.

Стигли су нам пакети за Нову. У њима само папир на коме пише: ШТЕДЊА.

Душан Старчевић

Здравица 2010.

Две хиљаде десета из снова, Срећна Нова, срећна Нова.

Да нам посланици буду фини и да корупција буде мини.

Да се у Скупштини мање руже, да ципеле за ходање служе.

Да штрајк не буде појава честа, да се створе нова радна места.

Да министар с народом буде друг и да смањујемо све већи дуг.

Дејан Патаковић

(X)уморне мисли

Ко нема за дочек Нове године, нека чека стару. Биће млађи и лепши, а сећање је још бесплатно.

Добро је што ће покуплења стићи у новогодишњем слављу. Чиста радост опасна је за здравље.

Пошто снег није од путара дочекан како доликује, сам се повукао са терена.

Што нам свет укида визе кад смо већ прешли све границе.

Друштвени напредак је кад заседнем на положај, а назад је кад се вратим назад у народ.

Жене које нису спремиле зимницу крећу на зимовање. Нека испаштају кад се нису потрудиле на време!

Витомир Теофиловић

Ѕабач „Sani“ Vojvode Mišića 15, 015/340-350;
Gospodar Jevremova 26, 015/350-981,
Београд „Oto-Optik“ Koče Kapetana 12-14, 011/24-54-168,
Požeška 85, 011/35-72-314, Makenzijeva 18, 011/24-33-403,
Balkanska 32, 011/26-46-129, Kosovska 9, 011/33-40-107,
„Cineoptic“ Sarajevska 9, 011/26-57-048,
Земун „Oto-Optik“ Glavna 18, 011/26-13-287,
Панчево „Oto-Optik“ Nikole Tesle 5, 013/353-281,
Вршац „Oto-Optik“ Žarka Zrenjanina 16, 013/839-872,
Смедерево „Oto-Optik“ Kralja Petra I 8, 026/222-114,
Пожевац „Oto-Optik“, Trg Radomira Vujovića 16, 012/223-169,
Ужице „Getaldus“ TC“Pariz“-Dimitrija Tucovića 36, 031/510-227,
Крушевац „Getaldus“ Trg oktobarske revolucije 20, 037/446-070,
Баčka Паланка „Oto-optik“ Blok Partizan lamela III, 021/60-40-089,
Ниш „Oto-Optik“ Trg Kralja Milana 21, 018/247-664, Cara Dušana 28/2, 018/247-376
Нови Сад „Cineoptic“ Kralja Aleksandra 4, 021/529-636
„Oto-Optik“ Nikole Pašića 16, 021/63-37-900,
Крагујевац „Getaldus“ Save Kovačevića 3, 034/300-980,
Сачка „Getaldus“ Železnička 8, 032/340-125
Апатин „Sani“, Trg oslobođenja 4A, 025/772-004
Ваљево „Getaldus“, Karađorđeva 59, 014/292-605,
Врњачка Банја „Getaldus“ Nemanjina bb, 036/616-460,
Кралево „Getaldus“ Kralja Milana 42, 036/315-470,
Смедеревска Паланка „Oto-Optik“ Trg heroja 8, 026/311-164
Трстеник „Getaldus“ Cara Dušana 89, 037/717-090,
Алексинач „Cineoptic“ Kneza Miloša 114-134, 018/804-653,
Бажина Башта „Getaldus“ Kneza Milana Obrenovića 27, 063/660-349,
Зренјанин „Oto-Optik“ Vojvode Petra Bojovića 1, 023/542-072,
Кикинда „Cineoptic“ Kralja Petra I 36, 0230/24-150,
Јагодина „Cineoptic“ Kneginje Milice 4, 035/223-610

**SREĆNI NOVOGODIŠNJI
I BOŽIĆNI PRAZNICI**

SANI
GROUP

ЈАНУАР

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

ФЕБРУАР

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

МАРТ

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

АПРИЛ

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

МАЈ

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24 ₃₁	25	26	27	28	29	30

ЈУН

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

ЈУЛ

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

АВГУСТ

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23 ₃₀	24 ₃₁	25	26	27	28	29

СЕПТЕМБАР

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

ОКТОБАР

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

НОВЕМБАР

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

ДЕЦЕМБАР

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		